

78

COLECȚIA

POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

EDITATĂ
DE REVISTA
ȘTIINȚA
și
TEHNICA

OVIDIU RÎUREANU

LA „STEAUA DE MARE“

OVIDIU RÎUREANU

LA „STEAUA DE MARE"*

Cuvînt înainte

Viața mea e plină de aventuri, de întîmplări pasionante și neobișnuite. Și, declarîndu-vă aceasta, v-aș ruga să-mi iertați lăudăroșenia, deoarece nu spun decît adevărul.

Înaintea aventurii mă mînă curiozitatea și imaginația. Să mă dau înlături din fața ei? În orice caz, nu spiritul de conservare m-ar putea determina. Îi disprețuiesc pe fricoși și pe șovăielnici și îi iubesc din toată inima pe cei în stare de vitejie.

Trăind într-o țară constructoare a comunismului, n-am dat niciodată aventurii semnificația unei evadări în lumea himerelor. Pentru mine aventura reprezintă mai degrabă prilejul de a-mi servi patria, de a sprijini triumful dreptății în împrejurări excepționale. Posibilitatea de a dovedi curaj și prezență de spirit, de a cunoaște necunoscutul, de a lămuri misterele ce se cereau dezlegate în folosul omului am căutat-o mereu, conștient sau inconștient, iar atunci cînd s-a ivit am recunoscut-o de departe cum simt cămilele în deșert apropierea unei oaze.

Desigur că, ducînd o astfel de viață, de multe ori m-am aflat la strîmtoare. Din fericire toate s-au terminat pînă acum relativ mulțumitor.

M-a ajutat și faptul că sînt acceptabil înzestrat pentru o existență plină de neprevăzut. Întotdeauna mi s-a părut un lucru important să-mi cultiv calitățile fizice și să-mi însușesc o serie de cunoștințe și deprinderi folositoare. Astfel nu călăresc tocmai prost și cîndva am fost campion de înot. De asemenea mă pricep să conduc un automobil, să pilotez un avion și chiar să manevrez velatura unei corăbii. În sfîrșit, ochiul mi-e ager, mîna sigură, iar pumnul meu stîng lovește fulgerător cu o greutate de 1.350 de kilograme (îmi amintesc cum a zburat peste balustrada goeletei „Hispaniola" în apa străvezie din rada Alexandriei, propulsat de un upercut bine țintit, germano-americanul Miller, o bestie fioroasă, care a vrut să-mi crape capul cu barda).

Am acceptat cu plăcere să încep cu aceste pagini istorisirea celor mai interesante întîmplări pe care le-am trăit, știind că cititorii mei vor fi în cea mai mare măsură oameni tineri, cu închipuirea lacomă de lucruri nemaivăzute, cu sufletul însetat de fapte îndrăznețe, băieți și fete care doresc să-și pună la contribuție fantezia înflăcărată și neînfricarea pentru realizarea celor mai mărețe și mai nobile visuri. Aș vrea ca, în ceea ce scriu pentru ei, aceștia să-și găsească îndreptățirea propriilor aspirații, stimulentul necesar pentru a năzui mai departe cu ardoare la îndeplinirea sarcinilor patriotice pe care și le-au asumat.

---

* În această povestire autorul s-a inspirat pe alocuri dintr-un scenariu radiofonic, la elaborarea căruia a lucrat împreună cu Ioana Tudor.

Paginile povestirii mele încearcă să reînvie lucruri ce s-au petrecut cu vreo cincisprezece ani în urmă și au constituit, poate, unele dintre cele mai uluitoare aventuri pe care le-am trăit.

București, 1983

Șerban Andronic

I

GEAMANDURA A DISPĂRUT

De la înălțimea de 50 de metri. pe care o păstram de cîteva minute, marea se vedea străbătută de liniile paralele și ușor sinuoase ale talazurilor împodobite numai pe ici-pe colo de cîte o efemeră panglică de spumă albicioasă. În ziua aceea, azurul cerului era nespus de curat și imprumuta imensității lichide peste care se boltea ceva din puritatea lui albastră. În urma elicopterului, spre apus, către țărmul care, în lumina soarelui înclinat asupra-i, se contura limpede la vreo 40 de kilometri. marea scînteia ca o oglindă abia tulburată de jocul undelor. Aparatul zbura cu o viteză de melc, trăgînd după el prin valuri cablul subțire, dar rezistent al contorului de scintilație, ce se tîra astfel prin mîlul și nisipul de pe fund. În cabina transparentă spre cer și mare se făcuse cald ca într-o seră.

Pufăind nervos dintr-o țigară. „Patima turistului" (altfel de țigări nu fumez niciodată), treceam pe deasupra aceleiași zone a treia oară în decurs de cîteva ceasuri, și, indiscutabil, broboanele de sudoare de pe fruntea mea aveau drept cauză nu numai temperatura cabinei de observații științifice. Ne aflam în pragul unei verificări de importanță uriașă pentru statul nostru, și emoția mea era cu atît mai justificată, cu cît descoperirea îmi aparținea. Cu o lună în urmă, în cutia aparatului de fotografiat sub apă, un film se voalase fără pricini aparente, iar acum iată-mă împreună cu prietenul meu Nesteruș (un alt fizician al institutului de oceanografie, unde, de la absolvirea facultății, lucram ca meteorolog) privind cu încordare becul roșu al detectorului de radiații. La început, după ce mi s-a stricat primul film, nici nu m-am gîndit la uraniu. Dar apoi, constatînd că, de cîte ori încercam să facem fotografii submarine, într-o anumită zonă învecinată cu litoralul accidentul se repeta, ideea, bineînțeles, mi-a venit în mod firesc. La urma urmelor de ce nu? Profesorul Benedict Fabian, unul dintre cei mai vîrstnici cercetători ai institutului, nu prezentase dovada certă că în trecutul pămîntului, pe platforma continentală de astăzi, în această regiune, care o vreme fusese înălțată deasupra valurilor, datorită mișcărilor tectonice ale scoarței, activitatea vulcanilor produsese o rocă dovedită pe alocuri uraniferă?

Chiar în clipa cînd îmi repetam în minte termenii descoperirii făcute de bătrînul savant. becul ce marca radiațiile de ordinul zecilor de mii de impulsuri clipi aprinzîndu-se și stingîndu-se un fragment de secundă. Nu s-ar putea spune că mica-i străfulgerare sîngerie nu era așteptată. Totuși ea îmi acceleră subit bătăile inimii. Apoi ochiul de rubin al detectorului cu contor de scintilație se porni să clipească tot mai repede, amețitor de repede.

Căutai cu binoclul puternic ce mă însoțea la bord întotdeauna geamandura ancorată în cursul dimineții pentru recunoașterea locului (contorul de scintilație pîlpîia teribil de grăbit mai ales pe o

suprafață foarte restrînsă, al cărei centru, o dată stabilit, fusese însemnat cu geamandura, spre a fi găsit mai ușor). Dar geamandura nu se zărea nicăieri. Nu izbutea s-o descopere nici pilotul, care zadarnic descrisese in aer cu gigantica noastră libelulă o roată largă ca zborul unui vultur. Ciudat, foarte ciudat! Doar nu bîntuise nici o furtună. Și, oricum, cablul de ancorare al geamandurei putea rezista cu succes. Ce se intimplase oare? Firește, dacă atunci știam ce s-a întîmplat, unele dintre lucrurile neplăcute ce s-au succedat ar fi fost evitate. Dar in acele momente din păcate, creierul meu infierbintat de entuziasm nu era propice nici măcar pentru bănuieli.

Întrucît locul cu pricina nu putea fi recunoscut altfel, ne-am apucat să-l căutăm iarăși cu detectorul. Am avut noroc; treaba n-a mers prea greu. În momentul care mi s-a părut cel mai potrivit, ordonai prin telefon pilotului să amerizeze.

Prin fereastra cabinei sale, in fața cadranelor de pe tabloul de bord, il vedeam pe acesta minuindu-și manetele. O clipă ne-am menținut nemișcați deasupra valurilor Apoi avui senzația căderii, frînată mai puternic abia la cițiva metri de suprafața undită a mării. Umbra elicopterului amfibiu, o pată viorie, se trăsese dinspre răsărit aproape sub noi, unde se hirjonea fără sfială un cird de delfini cu botul ascuțit și trupul mlădios. Mai departe luneca spre țărm spinarea predominant castanie a unei foce pătate, animal actualmente foarte rar pe litoralul nostru. În alte împrejurări i-aș fi acordat mai multă atenție. De astă dată abia găsii resursele sufletești ca s-o privesc distrat prin binoclu. Pe urmă elicopterul își așeză flotoarele pe leagănul valurilor, și trepidația motorului, pe care o simțeam enervant in picioare, încetă. Deschisei ambele portiere ale cabinei. Aerul umed și sărat goni aproape imediat mirosul de ulei și benzină.

În compartimentul aparatelor de imersiune, geochimistul Stavri, ca și mine, scafandru amator incercat, incepu să se foiască cu zgomot de metale ciocnite și scirțiit de scripete. Împinsei ușița care ne despărțea și, fără nici o vorbă, îmbrăcai costumul rigid de oțel inoxidabil, pe care Stavri, deși arăta foarte palid și se vedea că-l macină un rău nemărturisit, mi-l disputase toată dimineața. La urma urmelor era dreptul meu să cobor la 200 de metri ca să scot proba din stratul de porfir. Descoperirea cea mare o făcusem eu și nu altul. Mihuț, mecanicul de bord, imi inșurubă casca și mă complimentă cu o mimică admirativă:

— Ești cel mai drăgălaș sarcofag ambulant care a avut cinstea să-mi fie prezentat. Unde-i Consuella să te pupe!

Mă strimbai la el prin viziera de plexiglas. Nesteruș, care mă urmase impreună cu pilotul, n-a izbutit să-și stăpinească o grimasă. Era gelos, prostănacul! Dar nu mă simțeam cu nimic vinovat. În ultimele zile, mai ales avansurile unilaterale ale frumoasei cîntărețe se ciocniseră de indiferența mea și luaseră calea sentimentalului Nesteruș. La urma urmelor ar fi putut să mă scutească de mutrele lui idioate. Ce mă interesa acum pe mine Consuella lui! N-avea decit s-o poarte sănătos.

Mihuț desfăcu trapa largă din podea și, spinzurat de cablu, pătrunsei in apă în interiorul celor 400 de kilograme ale veșmintului metalic de mare adincime. Oxigenul necesar respirației il primeam amestecat cu heliu din recipientul fixat in spate, unde aveam și instalațiile de aer comprimat pentru ciocanul pneumatic etanș, prins in

dreptul șoldului. În buzunarul din stînga aveam mina cu declanșare ultrasonică, pe care trebuia s-o experimentez cu acest prilej.

O adevărată comoară și mina asta primită în ajun, a cărei construcție îmi fusese destăinuită după numeroase avertismente în ce privește obligativitatea păstrării secretului! O puneai pe fundul mării într-o gaură ușor de făcut, te depărtai fără grabă și fără teamă de accident și ea exploda la comandă, exact cînd cei din barcă sau de pe elicopterul amerizat dădeau drumul puternicului generator de ultrasunete de pe bord. Era o mină sigură. Nu exploda decît atunci cînd membrana ei, făcută dintr-o anumită masă plastică, intra în vibrație. Și membrana asta nemaipomenită nu vibra decît sub acțiunea ultrasunetelor cu o frecvență de 75.300 de perioade pe secundă.

În lunecarea mea spre adîncuri, viziera dreptunghiulară îmi fu mîngîiată de trupul gelatinos al unei meduze cu chenar vișiniu, și imediat îmi trecură pe dinainte, ca un stol de păsări, cîțiva chefali vioi și rotunzi. De ce intraseră oare în apele mării în luna iulie? A, da! îi gonise probabil din lacuri ploaia rece de alaltăieri. Citii pe manometrul așezat la vedere: 10 metri. Asta însemna că asupra costumului meu de oțel apăsau deja 20 tone de apă verde-albăstruie. Dar nu atita lucru mă putea speria. Eram obișnuit să alunec impasibil tot mai jos, tot mai în adînc, ferecat în costumul sigur, învăluit de tăcere, în timp ce asupra mea se grămădeau zecile de tone, iar lumina se împuțina precipitat, ca pe o scenă de teatru peste care se lasă seara.

70 de metri. După culoarea roșie și cea portocalie a dispărut și galbenul. Apa este albastru-violetă. Mă apasă 140 de tone. Ca un șarpe negricios, plutește în sus pe lîngă mine un țipar cu capul ascuțit și coada rotundă. După starea de surescitare pe care am trăit-o, nervii sînt nevoia să se odihnească. Acum sînt aproape somnolent. Din cînd în cînd rostesc alene în microfon un cuvînt-două.

150 de metri. Întunericul e aproape deplin. Umbra acestei nopți are totuși, vag, nuanța unui violet închis.

190 de metri. Presiunea apei: 380 de tone. Totul este negru, negru absolut. Și aici, noaptea adîncului e lipsită de stele. Nu vezi nici pești luminoși, nici gorgonide scînteietoare, nici crustacei cu ochi fosforescenți, nici bacterii fotogene... În apele sulfuroase ale Mării Negre, de la 180 de metri începe lumea morții.

Aprinsei reflectorul montat pe casca costumului: 195 de metri. Iată și fundul înclinat puternic spre răsărit. Din cauza pantei, stratul de mîl și nisip în care mi s-a așezat piciorul e subțire, foarte subțire. Puțin înainte se vede chiar o mică stîncă roșcată, cu piatra dezgolită. Transmit cele constatate și mă îndrept spre ea... Dar ce-i asta!? Ocolind stînca, reflectorul a căzut asupra unei mari suprafețe convexe colorate în alb și roșu. Iată deci unde era geamandura! Întîmplarea făcuse să amerizăm exact în locul ce-i tăinuia misterul. Nu-mi rămînea decît s-o examinez de aproape... Și, examinînd-o, am constatat cu surpriză că unicul capac al sferei metalice se desprinsese, dumnezeu știe cum, din buloanele care-l țineau astfel închis, încît nici o picătură de apă să nu se poată strecura înăuntru. Geamandurele folosite de institut pentru marcarea anumitor puncte cu necesitate stabilite în studierea fundului mării și a curenților erau toate prevăzute cu capace, întrucît în interiorul lor se introduceau adesea, potrivit sistemului nostru de lucru, aparate, unelte și chiar probe mai

uşoare la faţa locului. Dar geamandura ancorată de astă dată nu conţinea nimic (cel puţin după cîte ştiam eu) şi, in orice caz, de cind o pusesem pe apă, din elicopter, împreună cu Mihuţ — cele două şalupe ale institutului fiind defecte —, nici un cercetător oceanograf n-avusese posibilitatea s-o deschidă. Asta, pe de o parte. Pe urmă centrul de greutate al geamandurei cădea in cuprinsul calotei cufundate in apă, capacul rămînînd deasupra liniei de plutire. Cum ...e la instalare marea fusese calmă, in ce fel sfera s-a putut umple de apă? A doua oară in acea zi am avut impresia că s-a petrecut ceva ciudat.

II

PRABUŞIREA

Am arătat că eram obişnuit cu imersiunile, iar bezna adincurilor, laolaltă cu toate surprizele ei, nu mă mai impresiona cine ştie ce. Totuşi munca de scafandru la mare adincime e grea. Intunericul şi întregul mediu impropriu vieţii omeneşti iţi rămin vrăjmaşi. Oricind, in apa ce stă gata să te strivească cu zecile şi sutele ei de tone, te paşte un pericol necunoscut: poate un morun uriaş ca cel care imi rupsese cablul telefonic in urmă cu vreo doi ani, poate o defecţiune oarecare, fatală celui suspendat in prăpastia lichidă.

Aşadar, cu tot entuziasmul cuvenit marii descoperiri căreia ii căutam confirmarea, treaba n-a fost prea uşoară nici pentru mine. Intii a trebuit să sap in stincă, cu ciocanul pneumatic, o gaură in care am pus mina. Am ieşit apoi la suprafaţă, timp in care fizicianul Nesteruş, pe numele lui oficial Agamemnon Anastasiu, dirijindu-şi ultrasunetele printr-o lentilă metalică, a provocat explozia din stratul de porfir. Subestimarea acesteia era cit p-aci să ne coste scump. Dar ne-am ales numai cu flotoarele pe jumătate inundate de valuri şi o mică spaimă, tocmai bună să nu uităm lecţia. Pe urmă am coborit din nou, alături de un coş cu fundul de plumb, legat de un cablu paralel. Nici nu se limpezise bine apa cînd am ajuns jos. Am încărcat coşul cit am putut de repede şi am cerut să fiu scos. După prima imersiune, ajunsesem la suprafaţă la asfinţitul soarelui. Cind am ieşit a doua oară din împărăţia lui Neptun, se făcuse noapte, dar ce noapte superbă pe lingă aceea din adincurile moarte. Ne-am tras in carlingă probele mineralogice şi toată aparatura. Elicea orizontală cu trei pale mari aproape cit braţele unei mori de vint începu să se învirtească in uruitul motorului, cu discul înclinat înainte, şi avui deodată senzaţia delicioasă a zborului, a zborului spre stelele împrăştiate pe cer ca o comoară scînteietoare.

Mă simţeam eliberat. Mă simţeam uşor şi puternic.

— Ce bine e să zbori, Nesteruş, cirtiţă îndrăgostită! Ce ştii tu despre sentimentele unui învingător?! începusem să declam in ciuda bietului fizician. Eu sînt un vultur, bătrîne cotoi sentimental.

Agamemnon Anastasiu tăcu o bucată de vreme, încropind in el, desigur, nişte cugetări contradictorii şi, cu un zimbet silit, îmi prezentă concluzia la care a ajuns:

— De data asta e foarte serios.

Mi-am dat seama că spovedania, pe care o ocolisem magistral în ultimele două zile, va incepe in mod inevitabil. Dar ce puteam face! Nesteruş îmi acordase calitatea de confident o dată pentru totdeauna.

— N-am mai simţit niciodată ce simt acum, mărturisi el, cu un fremur pasional în glas. Aş vrea să fiu sigur de ea, să trăiesc mereu lîngă ea, să ne ştim unul altuia toate gîndurile... Nu am nici o altă ambiţie...

Şi după ce se scufundă in tăcere, în care credeam că s-a inecat definitiv, rosti :

— Am să-i cer să se mărite cu mine.

— De fapt în tine zace, amice Nesteruş, un cîntăreţ al delectărilor matrimoniale, glumii eu, ca să ascund că totuşi căldura cuvintelor lui, oricum, mă impresionase.

— Ei bine, pentru ea sint şi poet. Dacă vrei să ştii, ii fac şi versuri, replică el ostentativ, pipăindu-şi unul dintre buzunarele hainei. Vrei să le citeşti ? se răsti agresiv, privindu-mă totuşi rugător.

Într-adevăr era îndrăgostit ! Ce sfaturi puteam să-i mai dau şi la ce-ar fi folosit să-i spun cum o vedeam eu pe Consuella ! In orice caz, sinceritatea ei mi se părea discutabilă. De ce in faţa lui Nesteruş îşi dădea silinţa să apară ca o fiinţă pură şi naivă, pe cind pentru cucerirea mea — ratată de altfel, aşa cum am mai spus — folosise alte arme ? (De pildă imi descrisese nu de mult, cu frivolă cochetărie, ca despre un fapt la care ar fi asistat în cursul ultimului turneu in străinătate, dansul erotic al negrilor din Saint-Louis, acea tulburătoare bambuia luminată de strălucirea lunei pline a Senegalului.)

Deodată, exact cind mă gindeam la acest lucru, ezitind să citesc versurile lui Nesteruş, fui conştient că ceva nu merge. Cînd motorul îşi făcea turaţiile cum trebuie, nu-i percepeam zgomotul, aşa cum nu-mi simt bătăile inimii dacă ea îşi vede de treabă in mod normal. Dar acum... Elicopterul fu zguduit de o scurtă cădere repede frinată... apoi de alta... apoi de a treia, mai lungă, care-mi pricinui un fior rece, proporţional cu durata ei. În sfirşit motorul şi-a revenit, şi prăbuşirea fu oprită cind altimetrul indica numai 20 de metri. In schimb inţepenisem deasupra valurilor. Aripile lungi ale elicei, ce ne ţinea în aer, se incăpăţinau să se învîrtească intr-un plan perfect orizontal şi nu mai răspundeau la nici una din comenzile desperate ale pilotului, care incerca să le schimbe poziţia. Pină la ţărm mai era cel puţin un kilometru.

Dar pe talazuri, ce le bănuiam in intuneric, aproape sub noi, se legăna uşor o lumină albăstruie. Am crezut cu toţii că distingem silueta unei bărci cu motor şi ne-am grăbit să amerizăm, singurul lucru de care elicopterul mai era în stare. Dar degeaba am măturat apoi suprafaţa mărunt frămîntată a mării cu reflectorul mobil de la bord. Se impunea in mod strict o alternativă : ori noi căzusem victime ale unei halucinaţii colective, ori ambarcaţiunea zărită puţin inainte fusese înghiţită de valuri, fără urme.

— Bă, că doar n-o fi fost submarin, spuse cu ciudă, fără să se gîndească prea mult, Iosip Nusici, pilotul.

— Uite un creier sluitor, piramidal, se indignă Mihuţ cu umor. Negreşit, pe piatra ta funerară se va scrie că plesneai de inteligenţă. Auzi dumneata, submersibil, cind marea are circa patru metri adincime ! Hotărit că la cai te pricepi mai bine !

Aluzia se referea la profesia mai veche a lui Nusici, care fusese grăjdar la o colectivă.

— Decit să faci pe grozavul, se infurie dintr-o dată pilotul, mai bine ai avea grijă de motor. Din cauza ta puteam toţi să sărim din cer de-a dreptul pe lumea cealaltă.

Mihuţ nu mai spuse nici un cuvînt. Dar tot el ne-a scos din încurcătură. După zece minute, pricina panei fusese descoperită: o spărtură în ţeava care alimenta motorul cu ulei. De altfel nu era greu să bănuieşti cam ce se întîmplase, întrucît manometrul respectiv arăta o presiune foarte scăzută. Lucrînd cu înverşunare, Mihuţ puse motorul la punct mai repede decît ne aşteptam, astfel că am aterizat în curtea spaţioasă a institutului, aproape de hangarul elicopterului amfibiu, cu o oră înainte de miezul nopţii.

Directorul ne aştepta la el în birou. I-am dat pe scurt raportul. Abia îşi stăpînea entuziasmul. Ne-a felicitat pe toţi, iar pe mine mai stăruitor decît pe ceilalţi. Apoi ne-a rugat să păstrăm în mod strict secretul importantei descoperiri şi ne-a prevenit că o va comunica Ministerului Afacerilor Interne chiar de-a doua zi.

III

RESTAURANTUL „STEAUA DE MARE"

După ce am zăbovit cu plăcere sub duş cîteva minute şi mi-am pus alte haine, m-am uitat la pendula din cameră. Arăta ora 11 şi 30 de minute. Mi se făcuse o foame de lup. Eram hotărît să parcurg într-un timp record kilometrul ce ne despărţea de restaurantul „Steaua de mare".

Stinsei lumina şi mă gîndii apoi să închid fereastra ce dădea spre brazdele cu flori din grădina institutului (locuiam chiar în clădirea mare a acestuia, unde ocupam, la parter, o cameră destul de confortabilă, plină de cărţi din cele mai diverse). Mă aplecai uşor peste pervaz şi rămăsei o clipă aşa, ca să aspir parfumul îmbătător răspîndit de albele regine ale nopţii ce se legănau, sub mîngîierea brizei, de-a lungul construcţiei, pînă în dreptul laboratoarelor de mineralogie. Acolo, prin geamurile închise ale unei încăperi, razele strălucitoare ale tuburilor cu neon năvăleau în întuneric, aşternînd peste flori şi iarbă o pată geometrică de lumină. În cadrul ei, cocoţat pe roaba grădinarului, un individ care avea — aş fi jurat — silueta bondoacă şi grăsuţă a veselului Mihuţ privea atent, cu capul întins înainte, la un lucru ce se afla în interior şi părea să-l intereseze în mod deosebit. Treaba asta mi s-a părut destul de curioasă. Mi-am făcut vînt şi am sărit pe aleea de sub fereastră. În cele cîteva secunde cît nu mă uitasem la el, omul de pe roabă se făcuse nevăzut. Mă îndreptai în pas gimnastic spre locul unde-l zărisem şi-mi aruncai şi eu ochii în laboratorul în care ardea încă lumina. În aparenţă, nimic deosebit. Stavri, maniac ca întotdeauna, îşi admira şi clasifica probele de rocă pînă la ore tîrzii. Dar pentru ochiul meu avertizat se petrecea totuşi un fapt interesant. Dulapul metalic pe care chimistul îl ceruse să poată ţine sub cheie o serie de substanţe toxice, necesare în munca lui, stătea cu uşile larg deschise, astfel încît pe rafturile sale se vedeau, în loc de sticle etichetate, pietre aliniate pe mai multe rînduri. „De ce naiba şi-o fi încuind Stavri colecţia mineralogică!" — mă mirai eu. De urma celuilalt n-am mai dat. Pesemne că trecuse de după colţul clădirii şi se pierduse în beznă.

Cînd am ajuns în camera lui Nesteruş eram contrariat, dar n-am spus nimic. În cinstea Consuellei, tînărul meu prieten îmbrăcase un frumos costum „bleu-marin" şi îşi făcuse un nod impecabil la cravată.

Părea nervos şi mormăia ceva despre punctualitatea anumitor meteorologi care te lasă să mori de foame.

Dar, deşi drumul relativ lung parcurs pe fa'ezä, in aerul răcoros şi sărat al litoralului, a fost de natură să-i mărească pofta de mincare, lucrul acesta nu s-a cunoscut deloc cind am ajuns la restaurantul „Steaua de mare". Eu consumasem deja trei cotlete şi tot atitea porţii de guvizi prăjiţi, cînd Nesteruş se chinuia încă la o friptură ce-ţi făcea scirbă numai văzînd cum o morfolea el.

In sfirşit apăru pe estrada orchestrei şi Consuella. Purta o rochie neagră mulată pe corp (indiscutabil, trupul Consuellei nu era deloc urit). Pianul, trompetele şi celelalte instrumente tăcură. In liniştea relativă, acompaniată de zumzetul uman al localului şi punctată de zăngănitul furculiţelor, clinchetul paharelor şi comenzile ospătarilor la bar, Consuella incepu să vorbească la microfon, cu glasul ei modulat de contraaltă, care te putea face să crezi că fiecare cuvînt rostit, oricit de banal i-ar fi fost înţelesul, porneşte dintr-o mare şi permanentă sensibilitate sufletească:

— Dragi ascultători, cintăreaţa restaurantului „Steaua de mare" vă spune bună seara. In noaptea aceasta voi cinta pentru dumneavoastră trei melodii din Indonezia: „O păsărică mi-a ciripit povestea-ntreagă", „Vino, iubite", „Călători-vei peste mări".

Titlurile cintecelor le-a spus limpede, atentă la felul in care pronunţa fiecare cuvint, de parcă i-ar fi dictat unei dactilografe nevăzute.

Şi Consuella începu să cinte. Glasul ei se inălţă plin, fierbinte, răscolitor peste mesele aşternute cu damasc siniliu şi făcu să inceteze zumzetul de stup al sălii, curmă pînă şi comenzile strigate de ospătari pe un ton neutru, ca apoi notele tulburătoare, neincăpute între pereţii cu ornamentaţii de bronz, să-şi ia zborul prin ferestrele larg deschise spre mare. Distingeam pe plajă, in umbră, un grup care se oprise să asculte şi-mi inchipuiam modulaţiile acestei voci fermecătoare plutind peste valuri pînă departe in larg, ca un cintec de sirenă.

Mai tîrziu, Consuella a venit la masa noastră, mi-a zimbit drăguţ şi a inceput să cocheteze cu Nesteruş, care in această împrejurare avea figura celui mai fericit imbecil întilnit pină la vîrsta ce o împlinisem atunci.

Contribuţia mea la conversaţie fiind foarte neinsemnată, cei doi m-au lăsat să degust in linişte tutunul aromat al ţigărilor „Patima turistului", ţigări pe care le fumam contemplînd felia de lămiie din paharul meu cu vermut.

Consuella avea faţă de Nesteruş o purtare mai atentă ca oricind. Şi-i vorbea atit de cald! Ce naiba urmărea femeiuşca asta? In aparenţă neatent le urmăream discuţia curios, ca la teatru. El spunea cu silnică autoironie:

— Vrei să-ţi citesc o poezie?

Era probabil poezia cu care mă ameninţase şi pe mine. Dar, spre deosebire de mine, Consuella dorea să-i apară tare curioasă şi măgulită:

— Citeşte-o! Citeşte-o!

Nesteruş despături emoţionat o hirtie şi incepu să citească cu patos, în şoaptă:

„Părul... ochii... buzele...
melodii spaniole,
frinturi de cîntece lascive, insingerate,

ca-n tavernele din Sud,
cum le văd oamenii de la Nord.
Ochii... părul... buzele...
aud
o violă, mai multe viole
cu-acelaşi acord
al vînturilor de toamnă de crengi sfîşiate."

Aşadar îşi dădea poate şi el seama că în sufletul Consuellei se ascundea după oblonul bine tras, ca să nu pătrundă în afară nici o rază revelatoare, o întreagă dramă, o mare nelinişte.

Nesteruş îşi punea întregul suflet în felul cum citea declaraţia aceasta de pătimaşă şi totodată mîngîietoare dragoste:

„Buzele... braţele... coapsele...
ţipătul sufletelor chinuite,
vuietul rîurilor revărsate,
dogorite cîmpii de furtună răscolite...
învăluitoarele, nepătrunsele talazuri marine
pe-mbietoarele plăji inspumate...
amfore graţios rotunjite, pline
cu vinuri transparente sau roşii,
caldele, luminoasele zile de vară,
ca-n vie auritul ciorchine.
Mîinile... braţele... umerii...
liniştitele ape de seară, umerii... umeri pe care,
vestind dimineţile pure,
glorios, cîntat-au cocoşii."

Trebuia să recunosc că în încercarea lui literară, al cărui manuscris mi l-a oferit cu titlul de împrumut în aceeaşi noapte şi apoi a renunţat să-l mai ceară (probabil fiind o copie) Nesteruş vedea pînă la un punct, aşa cum vedeam şi eu, făptura pasionată, plină de farmec exotic a Consuellei. Numai că lipsa de luciditate a îndrăgostitului bine îmbrobodit îl împiedica să înţeleagă mai mult decît atît. Într-adevăr Consuella avea un temperament bogat şi ceva care ar fi putut semăna cu generozitatea omului ce se dăruie necondiţionat. Totuşi, sub căldura gestului şi a vorbelor ei, bănuiam o rară stăpînire de sine. Pe urmă... nu ştiu ce mă făcea să consider nu tocmai gratuită impresia pe care o aveam lîngă ea c-ar ascunde o taină grea, cu consecinţe pentru toţi cei ce o înconjurau.

Într-un tîrziu, Consuella îşi aduse aminte:

— Mi-ai promis că-mi faci nişte fotografii. Vrei să mi le faci mîine?

Nesteruş a răspuns copleşit, monosilabic:

— Da, Consuella.

— Atunci, mîine dimineaţă viu la tine, la institut, preciză fata. Te iau şi mergem la Plaja Albă. E încîntător acolo! O să înotăm împreună. Da?... se alintă ea.

După o jumătate de oră, Consuella s-a retras cu un surîs dulce şi promiţător, refuzînd să fie condusă. Nesteruş era nebun de entuziasm şi a început să-şi laude adorata, generos ca un autor de madrigaluri. Dar eu nu-l mai auzeam. Cu ochii pironiţi în lichidul rubiniu, m-am cufundat în pahar, cu îndîrjire, pînă ce sticla s-a terminat.

Apoi am pornit-o spre casă împreună cu ditirambicul fizician.

În noaptea aceea n-a mai survenit decît un lucru pe care mi-l amintesc. Pe şoseaua de pe faleză, la kilometrul 27, unde se grămă-

desc pe panta dinspre plajă salcîmi pitici. i-am zărit în lumina lunei pe Consuella şi pe Stavri. La apropierea mea, fata a ezitat parcă, apoi l-a îmbrăţişat pe chimist. Nesteruş n-a văzut nimic. Era cu ochii la stele. Iar mie mi-a fost milă de el şi l-am lăsat să viseze.

IV

CONSUELLA

A doua zi, pe plajă, solitarul Stavri lipsea, dar Consuella era proaspătă şi firească de parcă nimic nu s-ar fi intimplat. A inotat alături de Nesteruş şi de Nusici, s-a jucat cu mingea împreună cu Mihuţ şi Andrei Cosma, un tînăr geolog sosit la noi abia de cîteva zile, s-a zbenguit in apa de la mal cu Dragomir, electricianul institutului, şi nu m-a ocolit nici pe mine. Idila cu Nesteruş şi-a continuat-o nestinjenită de prezenţa noastră.

Prietenul meu era, la rindul său, vesel şi excela în galanterii:

— Ia priveşte norul acela... Seamănă cu un trandafir. Dac-aş putea, l-aş culege pentru tine.

— Alaltăseară mi-ai spus că-mi dai stelele, astăzi norii şi dacă ţi-aş cere să-mi dai ceva cu adevărat nu mi-ai da nimic, se alinta Consuella.

— Cere-mi... cere-mi orice, protesta Nesteruş pe un ton voit glumeţ.

— Dă-mi luna! pretinse categoric adorata lui.

— Ţi-o dăruiesc din toată inima.

— Atunci dă-mi şi pămintul... cu laboratoarele lui de fizică, in care, printre alţii, se-ntrece cu firea un tinăr simpatizat de mine in mod deosebit.

Nesteruş se roşise tot de plăcere.

— Ce te interesează pe tine laboratoarele de fizică? zise el numai ca să spună ceva.

— Cum să nu mă intereseze! Am urmat şi eu fizica... doi ani... şi pe urmă m-am lăsat. Credeam că o să fac carieră in teatru.

Interesant — gîndii eu.

— Ai putea să-ţi continui studiile, aprecie Nesteruş.

— Cum? voi Consuella să ştie.

— De pildă... măritindu-te cu mine, spuse Nesteruş serios.

Deci găsise prilejul să-şi plaseze cererea in căsătorie.

— Mai ştii, zîmbi fata ginditor. Ai nisip în păr. Vrei să ţi-l scutur...?

— Vreau ce-mi ceri tu, şopti prietenul meu cu intenţia de a nu fi auzit decit de Consuella.

— Iarăşi te-ai blegit, mormăi Mihuţ cu bonomă grosolănie, arătînd că totuşi indrăgostitul a fost auzit şi de alţii.

Conversaţia celor doi lua o întorsătură intimă, aşa că ceilalţi ii lăsară în plata domnului.

Stăteam întins cu faţa in jos intr-o groapă de nisip. Soarele fierbinte îmi încingea pielea de-acum rezistentă la acţiunea puternică a razelor sale. Căldura pătrundea adînc în mine, prin toţi porii, şi in acelaşi timp cu lenea mă cuprindea o senzaţie de bunăstare, sporită pînă la deliciu de rarele adieri ale vîntului dinspre largul mării. Cînd ridicam puţin capul, vedeam spre extremitatea fişiei de plajă pe care stăteam, denumită Plaja Albă din cauza culorii izbitoare a unor

uriaşe plăci calcaroase, un stol de pescăruşi incremeniţi pe ţărm ca nişte bulgări de sare.

Foşnetul monoton al valurilor, a căror mătăsoasă alunecare şi fringere constituie pentru urechea mea o permanentă desfătare, îmi legăna gindurile toropite. Am adormit repede, plictisit de dulcegăriile celor doi, auzite ca prin vis:

— Te iubesc, Consuella!

— Ţi se pare, dragul meu.

— De ce? N-o meriţi? Doar eşti atit de frumoasă... şi atit de cinstită... de bună... Cind te-am văzut prima oară, nu credeam nici eu că tu, cu infăţişarea ta strălucitoare, cu părul ăsta îmbătător, cu năsucul tău cîrn şi cu dinţii tăi albi, poţi fi o fetiţă aşa de mică şi de proastă...

— De ce proastă?

— Fiindcă ne cunoaştem de trei săptămini şi nu m-ai lăsat să te sărut niciodată... Azi, azi insă ..

— Dacă mă fotografiezi...

Cind m-am trezit din somn (n-am dormit mai mult de un sfert de ceas), lingă mine stătea întins Nusici, care mi-a complimentat cu efuziune timbrul major şi ritmul avîntat al sforăitului.

— Dar Consuel'a unde este? fu prima mea intrebare.

— S-a dus in institut după Nesteruş... sau nu ştiu după cine. Intreba dacă Stavri nu este cumva bolnav.

M-am sculat alene, ginditor, dar plaja am parcurs-o cu paşi din ce in ce mai grăbiţi. Apoi mă căţărai pe faleză şi trecui peste cimpul cu pelin şi laptele cucului, stirnind, in vegetaţia îngălbenită de soarele verii, salturile lungi şi sprintene ale lăcustelor.

Am intrat în institut prin uşa dinspre grădină, de care ne slujeam de obicei cind mergeam la plajă. Culoarul lung cu acvarii mari in pereţii groşi era pustiu. Il parcursei in fugă. Consuella se afla în holul pătrat al laboratoarelor de mineralogie şi se uita cu ochi avizi, dar totodată speriaţi şi nehotărită parcă, la uşa pe plăcuţa căreia scria: „A. Stavri, şef de lucrări". Silueta i se profila pe geamul gros al bazinului cu pisici de mare, din dosul căruia o privea fix un exemplar impresionant al acestei primejdioase şi ciudate specii de peşti veninoşi. Lumina verzuie, lividă a acvariului contrasta neplăcut cu inflorata rochie de plajă a fetei.

Eram desculţ şi, păşind pe mozaicul rece al pardoselei, nu făceam nici un zgomot. Consuella m-a simţit abia cînd am ajuns lingă ea.

— Ah, tu erai...! exclamă nefiresc. Il caut pe Nesteruş... A plecat după aparatul de fotografiat...

Tăceam, şi tăcerea mea ii sporea incurcătura, deşi işi dădea silinţa să se poarte natural. Încercă să lege o conversaţie:

— La voi e atit de răcoare şi...

— Ttt... şi?

— Şi... Vai, Andronic, abia acum bag de seamă ce ochi albaştri ai tu...

— Crezi că ţi-ar putea folosi la ceva ochii mei albaştri?

Glasul imi sunase ironic şi tăios.

— Eşti rău, Andronic, şopti ea umilită.

— Mă apăr, Consuella..., ii mărturisii mai mult decit am vrut.

— Sint primejdioasă? se miră ea.

— Ai putea să fii.

— Dar nu cu tine.

— De ce? o întrebai scurt.

— Nu-ți spun... tot n-ai înțelege nimic... Și ar fi păcat...

Încerca deci să se poarte ca și cu zevzecul de Nesteruș... Totuși enervarea mi-era înăbușită de un fel de compasiune.

— Cine ești tu, Consuella? Om bun? Om rău? rostii eu moale.

— Un om amărît, oftă ea.

— Aș putea să fac ceva pentru tine?

O clipă păru nehotărîtă, dar apoi zise vcit veselă:

— Da. Să-mi arăți ce pietre frumoase ați colecționat voi... Știi?... M-a interesat pe vremuri și mineralogia... De pildă să începem de-aici...

Și, înainte să pot face sau răspunde ceva, deschise ușa laboratorului lui Stavri, în pragul căruia se opri brusc și scoase un țipăt de groază...

Am fost în spatele ei în același moment. Între două mese cu baloane de sticlă și vase cilindrice, chimistul se afla întins pe jos, cu fața albă ca varul.

Primii care sosiră, atrași de țipătul Consuellei, au fost Cosma și Mihuț. Au sosit chiar foarte repede, uimitor de repede. De fapt mi s-a părut că fiecare dintre ei n-a avut decît să dea de perete cîte una din celelalte două uși ce comunicau în același hol.

O curiozitate irezistibilă mă făcu să întorc capul spre cîntăreață. Își revenise din spaimă mai iute decît aș fi crezut că este în stare. Mă uimea. Trăsăturile figurii îi erau surprinzător de dure, iar privirile înțepenite asupra cadavrului.

Inima îmi fu strînsă de milă dureros, și prin minte îmi trecu, involuntar, un gînd de adolescent livresc: de ce ai murit tu, chimistule taciturn și singuratic? Pentru că ai sărutat-o?

V

ȚAINA GEOCHIMISTULUI

Mirosea a formol și a moarte. Prin ferestrele deschise, lumina după-amiezii pătrundea fără bucurie în sala de autopsie, așternîndu-se peste mozaicul pardoselei în fîșii ce se ridicau din ce în ce mai sus, pe dulapurile de sticlă cu bisturie, foarfeci și fel de fel de instrumente a căror întrebuințare mă căzneam să o ghicesc.

Mi-a plăcut întotdeauna să privesc realitatea în față, dar trebuie să mărturisesc că acum îmi venea destul de greu... Nu mă înspăimînta aspectul oribil al trupurilor schilodite, dar aripile mi le simțeam tăiate. N-aș putea afirma că, atît cît a trăit în preajma mea, Stavri se manifestase ca un ins în care viața clocotea năvalnic, plină de exuberanță și entuziasm exploziv. Era mai degrabă unul dintre oamenii despre care nu puteai spune mare lucru. Chimistul trăia mai mult izolat, n-avea prieteni și nu vorbea niciodată despre sine, despre iluziile și aspirațiile lui, despre dorințele și speranțele sale. Toată lumea constatase că este un profesionist priceput, un bun șef de lucrări — și atît. Totuși fusese o făptură, prin țesuturile căreia sîngele curgea cald, în creierul căreia scăpărau scînteile gîndurilor, în sfîrșit un om viu. Și iată, în locul lui (fiindcă e limpede că nici un cadavru nu se poate indentifica cu cel ce a trăit), un chip asemănător cu toate celelalte ce se înșirau pe mesele de autopsie, pe faianța cărora stăteau, golite de orice conținut uman, formele gălbui,

inexpresive ca nişte măşti, ale altora ce au vieţuit, au fost cîndva, desigur, nespus de incintaţi că există şi, poate, în ultimele lor clipe, negrăit de nenorociţi că nu vor mai exista. Spectacolul cadavrelor despuiate şi aliniate în sălile institutelor medico-judiciare este întotdeauna răscolitor pentru cei care nu-l văd în fiecare zi. Înveşmîntat solemn, aşezat confortabil într-un sicriu, acoperit de ferbe, chipul morţii ni se arată mai puţin sălbatic, înconjurat de o aureolă de demnitate ce ne moderează impresiile.

Autopsierul apucă zdravăn cu o mînă piciorul slab al mortului şi, din patru tăieturi sigure, dezgoli dintr-o dată de piele, grăsime şi muşchi o porţiune a femurului.

Acum era rîndul meu să intru în acţiune. Laboranţii şi medicul de serviciu îmi priveau curioşi detectorul de radiaţii pentru suprafeţe restrînse. Medicii legişti din Constanţa nu dispuneau de un asemenea detector. Iată de ce fusesem chemat de urgenţă.

Pusei aparatul în funcţiune şi plimbai de-a lungul osului contorul aşezat în vîrful bastonaşului de ebonit. Veni apoi rîndul rinichilor, al ficatului al splinei... Pe cadranele indicatoare, numărul impulsurilor varia de la organ la organ. Doctorul Victor Ursu, directorul Institutului medico-judiciar din Bucureşti, care, aflîndu-se întîmplător în localitate, ţinuse la lămurirea acestui caz, şuşotea cu invitatul său, o altă celebritate medicală: profesorul Iosef Rosenblatt, neurochirurg. Era limpede că acesta avea părerile lui, pentru că gesticula demonstrînd un lucru pe care nu-l înţelegeam. Apoi ceru un bisturiu şi făcu singur nişte secţiuni fine într-un rinichi extras în acest scop.

— Dă-mi, te rog, puţin bagheta dumitale miraculoasă, mi se adresă el.

Plimbînd bastonaşul peste ţesuturile secţionate, neurochirurgul urmărea cu interes mişcarea acelor pe cadrane.

Îl privii întrebător. Reuşise să-mi stîrnească curiozitatea.

Profesorul îmi zîmbi:

— Ei bine, nu-ţi dai seama ce se petrece? Uraniul se concentrează în feluritele organe ale trupului omenesc în proporţii relativ stabile... care nu prea corespund cu ce am găsit aici. Ar trebui făcută o spectroscopie. Alături de uraniu s-ar putea descoperi şi altceva. Ce zici, fizicianule?

Ce puteam să zic!

— De pildă, poloniu, preciză Rosenblatt.

Trăiam un simţămînt de nedumerire din ce în ce mai ascuţit.

— Dar poloniul se găseşte în natură, alături de uraniu, în cantităţi mult prea mici faţă de acesta, ca să fi putut contribui sensibil la iradierea victimei, obiectai eu.

— În ce cantităţi se găseşte sau nu se găseşte, asta-i treaba voastră, a fizicienilor, mi-o tăie scurt neurochirurgul. În privinţa elementului descoperit în cadavru, cred, însă, că nu mă înşel.

Venisem cu o „Pobedă" pe care o conduceam singur. Am pus detectorul pe canapeaua din spate şi am pornit spre institut, frămîntat de afirmaţiile profesorului Rosenblatt... Stavri nu lucrase la institut decît cu minereuri. Atunci de unde atîta poloniu ca să-i pricinuiască o intoxicaţie specific localizată? Ideile mi se succedau cu repeziciune crescîndă. Prezenţa în rocă a unei nemaiîntîlnite cantităţi de poloniu nu semnala oare existenţa prin apropiere a unor minereuri de uraniu fabuloase, cu o concentraţie fără seamăn? Ce altă

explicaţie ar mai fi putut exista? De unde putea proveni poloniul dacă nu din dezintegrarea uraniului? Îmi venea ameţeală numai gîndindu-mă la importanţa unui asemenea zăcămînt de uraniu. Pentru ţara noastră, acesta ar fi însemnat uzine atomo-electrice de sute de mii de kilowaţi, numeroase furnale şi fabrici, vapoare şi trenuri minate de forţele combustibilului nuclear, răspîndirea unor minunate şi felurite aparate de control şi măsură, o agricultură mai productivă cu seminţe şi culturi iradiate, metode noi dintre cele mai eficiente în biologie şi medicină... Dar cîte nu putea să însemne descoperirea unui atare zăcămînt!

Pînzele de păianjen ale simţămîntului de zădărnicie ce mă încercase puţin înainte — paralizîndu-mi mintea şi sufletul — se rupseseră pe nesimţite. Cum putusem oare să mă înmoi din atîta lucru?

Ce naiba, amice Andronic — îmi ziceam acum —, la urma urmelor, eşti om de ştiinţă şi ai învăţat în suficientă măsură că tot ceea ce trăieşte trebuie să facă sacrificiul morţii tocmai pentru biruinţa vieţii. Victoria făpturii umane nu poate consta în nemurirea ei individuală. Asta-i împotriva firii. Dar această făptură este în drept să se socotească învingătoare dacă prin ea viaţa în general face înainte în domeniile morţii un pas de cuceritor, dacă prin ea raţiunea desţeleneşte măcar o palmă din jungla întunecoasă a necunoscutului.

Eşti cîteodată un nătărău autentic, amice Andronic — mă hiritiseam eu. Totuşi s-ar putea ca tocmai tu să fi descoperit un lucru atît de important la fundul apelor litorale romîneşti.

Şi trebuie să spun că în scurt timp această presupunere a fost confirmată. Sosind la institut, am constatat că spectroscopia minereului fusese deja făcută (o făcuse însuşi Stavri înainte să moară), iar pe placa fotografică se puteau vedea limpede, printre altele, liniile caracteristice ale poloniului.

Rareori am simţit în viaţa mea bucurii mai mari decît cea de atunci. Dar se impunea şi o altă concluzie: înainte de a muri, Stavri aflase ce conţin minereurile aduse cu elicopterul.

Acest lucru i l-am spus şi lui Ştefan Orza, locotenentul-major de securitate care mi-a descuiat uşa laboratorului unde murise nefericitul geochimist, a cărui taină, departe de a se limpezi, devenea tot mai complicată.

VI

STRANIUL TANGOU

Că Stavri murise din pricina radiaţiilor toxice n-o credea nici Orza, şi cu atît mai puţin puteam s-o cred eu. Ştiam bine că nici un element radioactiv nu ucide într-un timp atît de scurt.

Geochimistul se otrăvise cu acid cianhidric. În gură i se găsiseră cioburile fiolei pe care o spărsese între măsele, şi constatările făcute chiar la începutul autopsiei nu lăsau nici o îndoială.

În seara aceea am avut a doua convorbire cu locotenentul-major Ştefan Orza (prima se desfăşurase dimineaţa, la o jumătate de oră după ce intrase în acţiune miliţia, care, la rîndul ei, pusese întrebări personalului ce se afla în institut, făcuse măsurători, fotografii şi toate cele de cuviinţă). Din momentul sosirii, ofiţerul de securitate preluase conducerea anchetei şi a păstrat-o şi mai tîrziu, cînd a venit din Bucureşti colonelul Rădoi. Se vedea clar că este un anchetator care se bucura de multă consideraţie din partea superiorilor săi.

După ce a fumat gînditor jumătate din țigara subțire cu capătul violet pe care a scos-o dintr-un pachet „Dobrogea", mi-a pus mai multe întrebări în legătură cu geamandura cufundată, m-a rugat să-l conduc la elicopter și să-i arăt cum a fost ea suspendată dedesubtul acestuia, a insistat asupra impresiilor mele și ale celorlalți din echipaj atunci cînd ni s-a părut că zărim pe valuri o barcă cu motor și mi-a ascultat atent toate bănuielile ce mă asaltaseră începînd cu după-amiaza zilei din ajun. Pînă la sfîrșit mi-a făcut cîteva complimente, lăudindu-mi spiritul de observație și vigilența și, după ce mi-a smuls promisiunea că n-am să intervin în nici un caz de unul singur, mi-a propus în termenii cei mai măgulitori să colaborăm la lămurirea straniilor întîmplări din ultimul timp.

— Rămînem înțeleși, nu? a tras concluzia. Dacă ți se mai par ciudate unele lucruri, dai fuga la mine și-ți deșerți repede sacul. În noaptea asta mă găsești în încăperea alăturată laboratorului unde a lucrat Stavri. Nimeni nu trebuie să observe că ai bănuieli. Și nu faci nimic fără să știu eu...

Spunînd aceasta, se arătă un bun cunoscător de oameni. Inițiativele mele, nu întotdeauna prea chibzuite în împrejurările primejdioase, mi-au căşunat în tinerețe destule necazuri.

Seara, imediat după ce s-a lăsat întunericul, Orza mi-a cerut să i-l scot pe Nesteruș din pămînt, din iarbă verde.

Cel care m-a pus pe urmele acestuia a fost Cosma. Numitul Agamemnon Anastasiu lua masa cu Consuella la restaurantul „Steaua de mare". Era încă devreme. Pînă la ora programului, cîntăreața mai avea destul timp. Pesemne că-și pusese în gînd să-i acorde toate fericirile, deoarece n-o mai văzusem niciodată în local înainte de miezul nopții. La ora aceasta, orchestra se producea fără nici un solist vocal.

Pe Nesteruș l-am expediat repede, dar eu am mai rămas. După atîtea emoții, simțeam nevoie să beau ceva tare. La o masă lîngă fereastră, Mihuț tocmai începea o sticlă de piperment verde ca smaraldul. Văzîndu-mă, îmi făcu repetate semne amicale și, fără să mai aștepte altceva, umplu elocvent două pahare. La urma urmelor, fie și piperment — îmi zisei și mă așezai în fața mecanicului, care dădu o dușcă pe gît, plescăi și-și linse buzele cu poftă.

— Ei, ce zici? Nu-ți vine să urli de plăcere cînd te ungi cu un asemenea rachiu? căuta el să capete o aprobare pentru notoria-i predilecție.

Pe urmă vărsă pe parchet cîteva picături rămase în pahar, fără să se sinchisească de uitătura strîmbă a ospătarului, și începu să sporovăiască:

— Să fie de sufletul răposatului, că tare nu-i plăcea băutura... Ferice de el, a nimerit de-a dreptul în rai... Se zice c-ai asistat la tăierea lui. Ia spune-mi, băiete, ce avea sfîntul ăsta în măruntaie?

Dedusei cu ușurință că atunci cînd sosisem eu, Mihuț își încălzise deja motorul, ca să întrebuințez o expresie favorită a sa.

— Ai, bre? Ia cîntă-mi și mie, ce cusur i-au găsit doctorii acestui pacient? stărui bondocul.

Îl privii în ochi (ochii lui Mihuț nu deveneau cețoși nici atunci cînd, din cauza băuturii, limba începea să i se împleticească). Dusei apoi paharul la gură ca să cîștig timp de gîndire. Nu știu cît de sincer a părut răspunsul meu prudent:

— Cred că nici doctorii nu sint prea dumiriţi. Pariez că pină la sfirşit au să pună diagnosticul: acces cardiac.

— Şi de la tine ce au vrut să ştie?

— Amănunte despre... munca lui şi alte chestii de-astea..., improvizai mormăind, in pană de imaginaţie.

Salvarea am găsit-o in persoana blondei Adriana Daneş, care lucra la noi ca ihtiolog. Fusese in concediu la o cabană din Făgăraş. Nu aflasem că s-a intors. Stătea de vorbă cu o altă fată şi un tinăr necunoscut, in colţul cel mai depărtat al sălii.

— Iat-o pe Adriana! exclamai cu veselie. Vreau să dansez cu ea. Vezi să nu bei singur toată sticla.

Şi mă ridicai in grabă.

Imi plăcea mult să ţin în braţe trupul mlădios şi plin de feminitate al Adrianei. Dar acum n-aveam nici un chef să dansez. Simţeam in mine o febră bolnăvicioasă făcută dintr-o incintare obosită deja, din speranţă şi nerăbdare, din gustul amar al morţii şi din neliniştea ce mi-o pricinuia iminenţa altor fapte dramatice. Trimbiţele vestitei orchestre „Alfred Spivakovski" se împleteau în zbuciumul larg tălăzuit al unei melodii lente. Notele de sus ale cintecului răsunau prelung şi apoi se pierdeau, se înecau parcă in clocotul sumbru al sunetelor triste şi joase. In glasurile pe care le intruchipa orchestra era şi duioşia dragostei, dar predomina în ele desperarea vieţii ce se stinge.

Nu garantez că acesta e inţelesul pe care a vrut să-l dea frazelor muzicale autorul melodiei; muzica transmite stări sufleteşti eliberate de noţiunile care le-au dat naştere. De aceea se pretează uşor la asociaţii conceptuale felurite. Eu aşa inţelegeam melodia cintată din trompete de Spivakovski şi orchestra lui şi nu mă simţeam cituşi de puţin in apele mele.

Adriana se lăsă condusă la locul ei cu regret. Ascundea greu faptul că nu-i sint indiferent. Ca să mai amin intoarcerea la masa lui Mihuţ, am rămas lingă ea o bună bucată de vreme.

Totuşi cind Consuella apăru pe estradă abia se făcuse ora zece. Hotărit că îşi schimbase obiceiurile!

Glasul grav modulat al Consuellei spunea:

— Dragi ascultători, astă-seară vă voi oferi un scurt concert-surpriză. Programul va incepe cu tangoul spaniol: „Pe ţărm, cind luna va răsări..." de Casilda Nunez.

Am devenit atent, foarte atent...

Consuella cintă uluitor de frumos... Dar partea cea mai uimitoare a tangoului Casildei Nunez era faptul că nimic din textul său nu justifica titlul anunţat. Se vorbea in versurile spaniole despre o fată din munţii Grenadei care suferea amarnic din pricina unei iubiri neimpărtăşite. Despre mare sau lună... nici o vorbuliţă. Eram absolut sigur. Cunoşteam binişor limba spaniolă. Intotdeauna m-am dat in vint după tot ce este spaniol. Ce să-i faci! Fiecare cu gusturile lui.

VII

CIND LUNA A RĂSĂRIT...

Cind am revenit la masa lui Mihuţ, acesta nu mi-a mai pus nici o intrebare. A sporovăit pină a terminat sticla:

— Vezi matale, tovarăşe meteorolog, eşti tinăr, natura ţi-a făcut

un... cum se spune?... un portret de erou pozitiv... Ai chipul drăguț, sufletul curat și mușchi de oțel... Prin urmare femeile se dau în vînt după dumneata... Dar pe Agamemnon, săracu', să-l cruți. A nu știu cita poruncă ne învață cu străşnicie: „Nu rîvni la logodnica prietenului tău"...

Individul începuse să mă scîrbească, dar pentru faptul că se complăcea în monologul său îi eram recunoscător. Mă frămînta un singur gînd: îmi juca o festă imaginația mea prea activă sau, pur și simplu, Consuella fusese distrată și încurcase titlurile cîntecelor? O zăream peste umărul lui Mihuț cochetînd cu Spivakovski lîngă estrada orchestrei.

Alături de ei, apăru și fata de la garderobă ținînd o poșetă... Poșeta Consuellei... Continuîndu-și convorbirea, aceasta întinse mîna spre garderobieră... Luna trebuia să răsară într-un sfert de oră. Bănuielile mele păreau să se confirme. Se cuvenea să-i telefonez repede lui Orza... Dar nu mai era vreme. Consuella se îndrepta agale spre ușă discutînd mereu cu Spivakovski.

Nervii mi-erau încordați ca un arc. Mă întorsei spre Mihuț, cu intenția să-i spun că mă doare capul și vreau să plec neîntîrziat. Acesta privea de asemenea în direcția ușii. Expresia stupidă de bețivan îi dispăruse ca prin minune.

— Simt că-mi plesnește tărtăcuța. Nu suport otrava asta pe care o bei tu. Dacă nu te superi, mă duc să-nghit un hap și să mă culc, spusei uitîndu-mă mai mult spre ieșire.

Nici Mihuț nu-și lua ochii dintr-acolo.

— Merg și eu, răspunse el scurt lăsînd niște bani pe masă.

Aproape de ușă, Spivakovski îi întinse Consuellei o mînă subțire cu degete ca de ceară, și fata dispăru ascunsă de un grup numeros care tocmai intra.

Și eu, și Mihuț, grăbirăm pasul după ea, ca și cum am fi fost înțeleși. La fel ne-am oprit în pragul vestibulului. Consuella se întîlnise cu un individ gras cu păr pomădat, care voia s-o rețină cu orice chip.

Mă simțeam într-o mare încurcătură. Trăsei cu coada ochiului spre Mihuț.

— Uite ce, zise el deodată, să dăm cărțile pe față. Sînt căpitanul de securitate Emil Andreescu. Poftim legitimația! Ce intenție ai?

N-am putut să-mi stăpînesc surprinderea. I-am răspuns încurcat:

— Să văd... cu cine o să se întîlnească „pe țărm, cînd luna va răsări"

— Hm, nu ești prost deloc. Are dreptate Orza. Uite-o că iese... Hai după ea. Dar nu faci decît ce-ți spun eu.

Urmărirea n-a fost grea. Drumul ce contura faleza către nord era mărginit de un gard viu neobișnuit de înalt. În fața noastră nu desluşeam în întuneric decît silueta sprintenă a cîntăreței. La o asemenea oră nu circulau pe aici decît arari pietoni ce se grăbeau spre luminile stațiunii de odihnă. Vuietul mării acoperea zgomotul pașilor noștri pe pămîntul tare, uscat de secetă.

Văzînd mișcările agere ale lui alias Mihuț, n-ai fi crezut că înainte cu cîteva minute părea beat.

La vreo treizeci de metri în fața noastră, într-un loc unde drumul făcea spre răsărit, o dată cu faleza, o cotitură de nouăzeci de grade, Consuella se oprise cu fața spre gardul vegetal și încerca să treacă printr-o spărtură a acestuia.

Dintre norişorii sidefii ai orizontului, luna se înălţa enormă şi roşiatică. Inaintarăm întîi aplecaţi şi apoi tirîndu-ne — lucru evident mai dificil pentru căpitanul Andreescu! Glumii in şoaptă:

— Căpitane, ai viclenia şarpelui, dar nu şi supleţea lui.

— Ssst! ordonă el, ducîndu-şi un deget la buze.

Şi se strecură grăbit inaintea mea pînă ce ajunserăm la cotitură. Spre dreapta se auzea murmur de glasuri. Apreciai că cei ce vorbesc se aflau la vreo cinci metri Pînă in acest moment, intrucit Consuella mersese prin praful drumului încă nepavat, ne ascunseserăm de cealaltă parte a gardului. Acum era cazul să ieşim noi pe drum. Nici treaba asta n-a fost prea grea, deoarece chiar alături se căsca in peretele de lemn cîinesc o spărtură prin care scinteia sub cerul nopţii cărarea argintie spre luna abia ridicată deasupra undelor. Am ajuns astfel numai la citeva palme de cintăreaţă şi complicii ei.

Stăteam chircit alături de însoţitorul meu şi vedeam prin frunzişul cu miros de praf, şezind pe nişte pietre, alături de Consuella. doi bărbaţi: unul inalt, cu umeri destul de largi, dar aduşi intr-o ghebă disgraţioasă, celălalt de statură mijlocie, mai degrabă robust. Cintăreaţa spunea:

— De ce, dracu, n-aţi mai dat nici un semn de viaţă? Dacă geamandura s-a scufundat cu hirtii cu tot, aşa cum v-am transmis că bănuiesc, veţi răspunde de eşec. Stavri n-a vrut să vi le dea decît vouă in mînă, ca să dispăreţi cu ele imediat... Sint sigură că Dario s-a ţinut doar de beţii, conchise ea tăios.

Ii răspunse lunganul cu un glas răguşit.

— Eşti o proastă, Consy. Crezi că acolo e Palm Beach sau Riviera, ca să ne pilim şi să stăm cu burta la soare. S-a construit un obiectiv militar şi trebuie să căpătăm planurile.

— Şi le-aţi căpătat?

— Aiurea! răspunse acelaşi individ. Dar le vom zuli.

— Cind? Atunci cind obiectivul militar va fi transformat intr-o fabrică de lapte praf? spuse ironică femeia de la „Steaua de mare".

De astă dată ripostă individul cel robust:

— Ascultă, pisicuţă..., nu ne lua aşa repede... Noi nu sîntem fraierii ăştia de prin partea locului, care stau şi se hlizesc la tine cu gura căscată... Şi ce mare grozăvie intenţionează Stavri să ne dea?

— Intenţiona... S-a grăbit să răposeze.

— Cum! săriră în sus cei doi.

— Zi repede ce s-a intimplat, ceru neliniştit, dar autoritar, complicele lui Dario.

— Cred că... l-a lăsat inima, răspunse cintăreaţa după o ezitare.

Intr-adevăr, aşa crede? — mă intrebai eu, întorcindu-mă cu spatele spre Andreescu, ca să-mi apropii şi mai mult urechea de gardul vegetal.

— Ce documente avea de predat? auzii şoapta aceluiaşi individ.

— A descoperit... Dar nu-ţi spun nimic, Pox, pînă nu-mi promiţi că pentru informaţia asta contul meu va creşte cu...

— Contul tău va creşte cum s-a stabilit la inceput şi să mă slăbeşti cu pretenţiile tale, se enervă cel ce părea să fie şeful. Din ce cîştigi intr-o săptămînă ai să-ţi poţi comanda o sută de rochii.

— Deşi tu ai face mai bine să umbli mereu în costum de baie, completă Dario.

— Dincolo, la noi, avem zece mii ca ea, mîrîi celălalt din spirit de contradicţie.

— Chiar zece mii, nu cred, protestă spioana molatic, cu voită modestie. Nişte gisculiţe nostime, nu contest. Dar mai găseşte alta care să cinte ca mine, să cunoască chimia şi aşa mai departe...

— Eh, dă-i drumul odată, scurtă Pox discuţia.

— In fine, să vă spun, admise ea concesiv.

Dacă in clipa aceea n-aş fi intors puţin capul, n-aş fi văzut pe ecranul din frunze mărunte ale gardului umbra proiectată de lună a miinii care ridicase pumnalul. Dar capul nu-l intorsesem intimplător.

Bondocul voia să mă doboare prin surprindere. Răsucindu-mă fulgerător spre el, l-am răsturnat pe spate. Din acelaşi elan am vrut s-o iau la fugă inapoi spre staţiunea de odihnă inainte ca cei de peste gard să se dezmeticească. Dar mă impiedicai de braţul falsului ofiţer de securitate, care incerca să-mi apuce piciorul, şi căzui in brinci. M-am ridicat din nou şi am inceput să alerg in zig-zag.

Din spate pocni ceva cu zgomot de puşcoci şi simţii o arsură în braţul drept. Nu-i nimic, o zgirietură — imi trecu prin minte. Un obiect mai mare imi fluieră pe lingă ureche şi căzu in faţa mea, pe drum. Era un cuţit de aruncat L-am ridicat din fugă. Devenise singura mea armă.

După ce privii inapoi, am inceput să alerg in linie dreaptă. Pe urma mea se avintase Pox.

Pesemne că Dario sărise asupra bondocului, pentru că il auzii pe acesta strigind ascuţit:

— Idiotule, sint de partea voastră. Intreab-o pe Consuella.

Pox nu alerga rău, însă nu se putea compara cu mine. Nu m-ar fi ajuns niciodată.

Al doilea pocnet de puşcoci il percepui în acelaşi timp cu şocul ce-mi indoi piciorul sting. Mă nimerise mai jos de genunchi. Pesemne cu vreun revolver miniatural sau mai ştiu eu cu ce jucărie sinistră din arsenalul celor trimişi de duşmanui din afară. Căzui, dar cu o mare sforţare, sprijinit intr-o mină, aruncai cuţitul spre Pox. Eu aruncam mai bine decit nătărăul care incercase să mi-l infigă in spate (mai tirziu am aflat că aruncătorul fusese Dario). Lama azvirlită cu putere il lovi pe spion in osul coapsei şi-i smulse un urlet de durere.

Cu un penibil efort de voinţă mă ridicai in picioare. Puteam să merg. Deci glonţul imi atinsese numai muşchii... şi nu prea grav. Un pas... doi paşi... trei paşi... Eram la doi metri de Pox. Acesta mă aştepta cu faţa crispată, gata de atac. In pumnul drept ii strălucea albăstrui in bătaia lunei un box cu muchea prelungită in două lame scurte. Se vedea că face o sforţare desperată să mă infrunte.. Dar nici eu nu stăteam mai bine. Braţul i se destinse într-o lovitură joasă. Alunecai intr-o parte şi in acelaşi timp ii prinsei încheietura miinii cu mina mea dreaptă. Apoi pumnul sting mi se abătu peste ţeasta lui ca un ciocan. Se prăbuşi inert. Dacă aş fi fost in posesia intregii mele puteri, este neindoielnic că-i sfărimam capul..

Imi rămînea să scap de Dario şi de bondoc. Eram nevoit să primesc lupta, deoarece acum se aflau numai la citiva paşi. Se impăcaseră. Se vedea că nu se aşteptau să-l dobor pe Pox. Aş fi profitat de confuzie, dar in mina lui Dario apăru un revolver cu ţeava indreptată spre mine:

— Sus labele, comandă el drăguţ.

Ridicai miinile inainte, indoite din coate, astfel incit palmele imi veneau în dreptul frunţii... adică în ce-l priveşte pe Dario (care se

apropiase și-mi împingea revolverul în piept) în dreptul gîtului său deșirat și slab, pe prăjina căruia mărul lui Adam se plimba obsedant în sus și-n jos. Tăind aerul ca un paloș, muchia palmei mele a izbit exact în acest dezgustător cartilagiu. Dario se muie și se prăbuși îndoindu-se ca o nuia prea subțire. Deși pierdeam sînge din rana de la picior, contasem pe rapiditatea mișcării și nu m-am înșelat.

Dar, înainte de a mă întoarce către ultimul meu adversar, simții lovitura pe care acesta mi-a aplicat-o în creștet și-mi pierdui cunoștința.

VIII

LA PLAJA ALBĂ, CÎND APUNE LUNA

Mă trezii hițînat pe umărul bunului meu prieten Pox, care, spre stupefacția mea, înjurînd și luptîndu-se cu valurile, înainta mereu în mare, depărtîndu-se de o plajă cunoscută. Unde mai văzusem eu plaja asta ?... A, da, chiar Plaja Albă... Ziua mi-aș fi dat seama imediat. Dar aspectul ei în lumina lunei, care se lăsa spre apus, întinzînd pe fîșia de nisip umbrele falezei, era neașteptat de nou.

Ce voia Pox cu mine ? Să mă înece ? Neverosimil. Pentru asta n-avea nevoie să se ostenească atît : să parcurgă pe faleză sau pe plajă aproape 1 kilometru, să se lupte apoi cu talazurile.

Plaja rămăsese în urmă la vreo 70 de metri. În dreptul acestui punct de pe coastă, ca să-ți ajungă apa pînă la gît, trebuia să mergi spre larg 150 de metri.

Rana din picior și mai ales capul mă dureau cumplit, îmi era sete, frînghia cu care mă legaseră fedeleș îmi tăia mușchii și îmi chinuia oasele, iar călușul mă făcea pur și simplu să înnebunesc.

Capul și partea superioară a trupului îmi atîrnau pe spatele gol al lui Pox. Talazurile nu prea mari făceau ca apa să-i vină acestuia cînd pînă la mijloc, cuprinzîndu-mi extremitatea picioarelor, cînd pînă în dreptul coapselor.

— Dacă grănicerii au trecut acum o jumătate de oră, mai avem doar un ceas. De n-ar întîrzia Frühauf, gîfîi Pox, împleticîndu-se izbit de un val mare, căruia îi simții răceala pînă aproape de șolduri.

Cui oare s-o fi adresînd ? — aș fi vrut eu să știu. Curiozitatea îmi fu satisfăcută fără întîrziere. Un glas cunoscut și eminamente răgușit, aparținînd unei persoane ce mergea la un pas în fața lui Pox, spunea cu patos :

— Aș da toată marea... și încă ceva pe deasupra pentru un șpriț. Mi s-a făcut lehamite de sportul ăsta... Mai bine jucam mai departe cărți la Lyon, cu clienții lui Margot...

— Măsluiai tu cărțile mult și bine dacă te lăsa în pace Chardonnet, reflectă Pox cu glas tare. Dar tot mai bine e să voiajezi pentru Gould și prietenii lui decît să zaci la zdup, din pricina frivolităților tale...

— Uite ce-i, amice, îl întrerupse Dario, ești lipsit de tactul cel mai elementar... și mă plictisești.

— Atunci, ca să te mai distrezi, ia fă te rog bine și ajută-mă să-l car pe bivolul ăsta, îi replică Pox.

— Ce-ar fi să-l aruncăm în apă, propuse glasul cel răgușit în timp ce-mi simții totuși genunchii ridicați pe umerii lunganului. Dacă

limuzina lui „205" mă lasă să aştept prea mult, precis că-i fac o înmormîntare marinărească clasa prima şi-l potcovesc cu un discurs funebru de să-l povestească şi la peşti.

— Eşti un idiot! apreciè Pox fără menajamente. Şi ce-i duci lui sir Gould? Poate planurile obiectivului 4 VZ, care se aflau la Boby cînd a fost arestat din vina ta? Ascultă-mă pe mine, Reis se pricepe la de-alde astea. Mina aia acţionată de la distanţă, cu care dumnealor scot pietricele de pe fundul mării, poate folosi... la multe. Dacă mieluşelul ăsta pe care l-am făcut colet, n-ar şti altceva nimic decît cîntecul cu mina, şi tot s-ar chema c-am făcut o treabă bună.

Ce naiba aveau de gînd cu mine? Iată un lucru pe care, ca să-l aflu mai exact, aş fi plătit un preţ bunicel. De fapt începusem să înţeleg.

Acum valurile îi ajungeau lui Pox alternativ pînă la talie şi pînă la jumătatea omoplaţilor, astfel încît capul îmi trecea regulat prin creasta lor. Eram deci constrîns să-mi potrivesc respiraţia după ritmul acestora şi totodată să-mi lipesc bine buzele de suprafaţa căluşului. Dacă nu m-aş fi trezit dinainte, mă trezea acum apa mării, al cărei gust amărui îmi umplea gura. Totuşi cei doi spioni, în lupta cu talazurile, nu se gîndeau încă la asta, iar eu rămîneam mai departe inert, ca şi cum pocnitura din creştet mi-ar fi ajuns pentru un timp mai îndelungat. Avînd în vedere că puţine fiare sfîşie trupurile neînsufleţite, e mai bine să faci pe mortul cînd te afli în puterea reprezentanţilor junglei.

Pox spunea în continuare:

— De pontul cu uraniul nici nu mai vorbesc. Ţinînd seamă că şi aici tot omul nostru e tartorul, află că transporţi greutatea lui în aur... De-ar fi măgarul ăsta, nesimţit ca un bolovan, şi şeful tot l-ar convinge să vorbească.

Ah! De n-aş fi avut mîinile legate şi picioarele strînse în aceleaşi sfori, ca două salamuri gemene, ce copite le-aş mai fi tras! Cît un măgar şi un bivol laolaltă. Cu sete!

— Orice ai mîrîi tu, Reis ne-a vîndut o marfă rară, simţi Pox nevoia să stăruie (probabil pentru a se convinge şi pe sine de temeinicia acestei aserţiuni).

Împleticindu-se, îmbrîncit de talazuri, Dario replică:

— Dacă Reis e aşa de grozav, de ce nu ne-a dat el o mină din alea cu care mă baţi la cap? Zicea că are doar un kilogram. În orice caz era mai uşoară decît coletul pe care mă pui să-l car. Pe urmă Reis al tău pretindea că a participat la prospectarea fundului mării. De ce n-a vrut el să plece pe „205"? Cel puţin scăpam eu de hamalîc...

Acum înţelegeam limpede: Reis era Mihuţ al meu.

Poziţia incomodă în care mă aflam devenise insuportabilă. Dar mult n-am mai avut de aşteptat. Dată fiind perspectiva ce mi-era rezervată, eu nu puteam vedea decît unduirea largă a talazurilor mării şi, cu un oarecare efort, liniile întunecate ale falezei. Dar am auzit exclamaţiile simultane ale lui Pox şi Dario.

— Vine!

— Uite-l! Uff!

— Aprinde lanterna, adăugă Pox.

Dario se debarasă brusc de genunchii mei, astfel încît Pox îşi pierdu echilibrul şi mă lăsă, cu o înjurătură înspăimîntătoare, să-i

alunec de pe umăr. Căzui in picioare, dar un val mă izbi in ceafă şi pierdui fundul de sub tălpi.

Ce m-a salvat in această împrejurare? Calmul? Disperarea? Voinţa? Este adevărat că, in următoarele citeva clipe, mi-am păstrat cumpătul destul de bine. Dar de efortul pe care l-am făcut atunci, un om nu este in stare de multe ori in viaţă. Nu ştiu cum am izbutit, însă cu ajutorul apei care a făcut legăturile să alunece mai uşor, incordindu-mi muşchii cu deznădejde, subţiindu-mi palmele ca fachirii şi anumiţi maeştri ai circurilor, la un moment dat mi-am simţit miinile libere. Deşi-mi erau amorţite, printr-o nouă sforţare, putui să inot. Am scos capul la suprafaţă chiar lingă obrazul lui Pox, care pesemne işi agita braţele prin apă ca să mă prindă. M-am folosit de surpriză şi, apucindu-l de git, l-am tras la fund. S-a incleştat de coatele mele şi a inceput să se zbată cu mişcări dezordonate şi violente. Apa bolborosea sinistru. Avea ultimele puteri ale celui ce se îneacă. Cu picioarele legate incă, cu muşchii amorţiţi şi indureraţi, era imposibil să mă menţin stăpin pe situaţie. Am alunecat pe spate, trăgindu-l pe spion peste mine. într-un virtej de mişcări oarbe şi invălmăşite. Tocmai aceste mişcări mi-au eliberat miraculos şi picioarele. Am avut noroc. Altfel e sigur că scurta poveste a vieţii mele s-ar fi incheiat in modul cel mai neplăcut. Noua situaţie in care mă aflam mi-a permis ca instinctiv să-mi găsesc o suprafaţă de sprijin mai mare şi să scot a doua oară capul deasupra valurilor.

Atunci am zărit deodată, conturindu-se în umbra nopţii, obiectul care dezlega cel puţin două mistere. Avea in mod vag aerul unei bărci cu motor şi forme aerodinamice. De fapt, aşa cum am bănuit imediat, era un submarin pitic, de un tip necunoscut. Se vedea că-i foarte uşor după felul în care ieşea afară din apă şi-l legănau valurile. Nu măsura in lungime decit vreo patru metri, iar in înălţime, ţinînd seamă şi de partea imersionată, nici doi metri. Din interiorul chioşcului cit o jumătate de butoiaş de bere, scosese capul un individ bărbos şi ciufulit. Dario (care stătea la citiva paşi, cu spatele către mine, şi probabil nu văzuse nimic din ultima luptă) ii făcea de zor semnele cele mai amicale.

Din clipa in care scena aceasta mi s-a întipărit pe retină şi mi-am pus intrebarea cum să scap din noua încurcătură, nu s-au scurs nici zece secunde pină la cealaltă clipă cind, din dreapta şi din stinga, dinspre uscat şi chiar dinspre larg, ieşind din beznă şi din valuri, văzui îndreptîndu-se spre noi zeci de umbre. Pesemne că bărbosul a observat acelaşi lucru, o dată cu mine, căci dispăru brusc din deschizătura chioşcului, şi submarinul incepu să se mişte fără nici un zgomot. Însă nu apucă să alunece nici doi metri, şi obişnuita somaţie a grănicerilor răsună in noapte hotărît, împrăştiindu-mi temerile şi dindu-mi un simţămint de negrăită siguranţă:

— Cine-i? Stai!... Stai!... Stai!

Apoi un răpăit scurt de mitralieră, abătut ca o grindină peste pereţii exteriori ai submersibilului, făcu să iasă din interiorul acestuia, ca dintr-un butoi, un răcnet ingrozit şi piţigăiat:

— Me predau! Me predau!

— Andronic! Andronic! Unde eşti, Andronic? auzii strigindu-mă vocea locotenentului-major Orza.

— Sint aici. Nu-i nici o primejdie, răspunsei eu tare, smulgîndu-mi căluşul, străbătut de un cald sentiment de recunoştinţă.

Locul încordării extenuante de mai adineauri îl luase în toată fiinţa mea o destindere binefăcătoare, care-mi desprindea fără nici un gînd mîna încleştată în părul lui Pox.

Acesta ar fi alunecat şi s-ar fi pierdut în valuri, înecîndu-se de-a binelea, dacă, văzîndu-i capul plutind citeva momente între două talazuri, nu l-ar fi prins în braţe o făptură de coşmar: un monstru cu braţe musculoase de om şi cap de animal fabulos. Asemenea monştri se apropiau din toate direcţiile Cînd îşi scoaseră măştile etanşe de cauciuc, cel care îl pescuise pe Pox şi-l ţinea acum în spate ca pe un sac de cartofi se adresă unei siluete ce apăruse chiar din spatele meu şi pe care o identificai de îndată ca aparţinînd tînărului geolog Mihai Cosma.

— Tovarăşe locotenent, spuse flăcăul cu braţe musculoase, am prins un rechin pe care l-a cotonogit colegul dumneavoastră intr-ale oceanografiei. Unde ordonaţi să-l cazăm?

IX

EPILOGUL UNEI AVENTURI

Fereastra largă a rezervei era deschisă spre grădina scăldată de soarele amiezii şi oferea perspectiva adîncă a straturilor de flori ce se întindeau pînă departe multicolore şi tremurătoare. În adierea caldă a vîntului de vară, cearşafurile sfîşiate ale straturilor de narcise îşi fluturau zdrenţele de zăpadă, crinii îşi legănau potirele cu ispite, iar macii împrăştiaţi în patrulaterul imens al lalelelor puneau în mijlocul acestora peceţi de sînge.

Răsturnat într-un fotoliu moale, mă lăsam pătruns de sărbătorescul torent de lumină care inunda grădina spitalului şi se scurgea în bălţi de miere, printre frunzele salcîmilor din colţurile terasei.

Nu s-ar fi putut spune că nu-i plăcut în rezerva mea; albastrul potolit al pereţilor, al mobilierului, al învelitoarei de pe pat mă odihnea şi îl comparam favorabil cu albul orbitor al altor spitale. În ton cu simfonia de nuanţe coloristice a încăperii era şi buchetul de „nu-mă-uita" aranjat cu gingăşie într-o glastră de mîna Adrianei, care avea în aceste împrejurări vădita tendinţă să se transforme în infirmieră voluntară.

Eram aici de trei zile, şi febra îmi scăzuse aproape complet. Mă refăcusem repede. Mă mai durea puţin piciorul rănit, dar mă felicitam că n-a fost decît atît. Oricum, trebuia să le fiu recunoscător banditilor că îmi legaseră rana şi nu pierdusem prea mult sînge.

Auzisem că lui Pox nu-i mergea tot atît de bine. În schimb falsul mecanic dispăruse fără urme.

Cînd a intrat în cameră locotenentul-major Orza, tocmai mă contemplam autoadmirativ în oglinda pe care o trăsesem de pe masă, frecîndu-mi cu dosul palmei bărbia nerasă. Deducţiile mi se confirmaseră şi eram mulţumit.

Ştefan Orza îşi pusese pentru această împrejurare un elegant costum civil, cu cămaşă de mătase şi cu nodul cravatei ca un miez de nucă. Floricica albastră de la butonieră, deşi minusculă şi discretă, îl integra în simfonia vizuală a albastrului ce stăpînea blînd toată încăperea.

După ce mi-a oferit ca semn al atenţiei sale o cutie mare şi lunguiaţă cu ţigări „Patima turistului", ofiţerul de securitate îşi scoase din buzunar pacheţul de „Dobrogea" şi se interesă binevoitor de starea sănătăţii mele. Fireşte că eram nerăbdător să lămuresc cîteva lucruri în faţa unei dorinţe exprese. Orza admise că mi se cuvin cîteva explicaţii.

— Un moment, te rog, îmi permisei să-l întrerup. Aş vrea totodată să-mi verific justeţea unor deducţii personale. Eu am să-mi spun presupunerile, iar dumneata ai să mi le confirmi sau ai să mi le dezminţi.

— Fie şi aşa, aprobă Ştefan Orza. Să luăm faptele chiar în ordinea în care s-au impus atenţiei dumitale. Ştii ce s-a întîmplat cu geamandura ?

— N-aş îndrăzni să pariez că lucrurile s-au petrecut întocmai, dar... ele s-ar fi putut petrece în felul următor... Există mai întîi o constatare neîndoielnică, pe care am făcut-o încă din noaptea cînd am coborît din elicopter : Mihuţ îl spiona pe Stavri. A doua constatare am făcut-o după douăzecişipatru de ore, tot noaptea : Mihuţ colabora cu banda Consuella-Pox-Dario, deşi la curent cu asta părea să fie numai Consuella, dovadă strigătul revelator al bondocului cînd a fost atacat de Dario. Dar, pe de altă parte, Consuella se avea foarte bine şi cu Stavri, a cărui moarte violentă în condiţiile ştiute îl implică în complexul maşinaţiilor pe care securitatea le-a dejucat cu ajutorul neînsemnatei mele contribuţii.

Orza făcu un gest evaziv (sinceritatea mă obligă să recunosc că atunci l-am atribuit intenţiei sale de a protesta împotriva minimalizării rolului pe care l-am jucat).

— Mica mea teorie, continuai eu, este aceasta : în jurul şi în interiorul institutului nostru de oceanografie acţionau iniţial două grupuri de spioni. Din primul grup, eu am făcut personal cunoştinţă cu frumoasa Consuella, derbedeii care îşi zic Pox şi Dario şi geochimistul Stavri, recrutat, într-un mod pe care îl ignor, de cei care sînt stăpînii primilor trei. Din al doilea grup l-am cunoscut pe alias Mihuţ, indicat de Pox sub numele turcesc de Reis. De altfel se pare că acesta lucra relativ izolat de eventualii săi colaboratori. În folosul cui acţiona fiecare dintre cele două grupuri, n-am putut înţelege prea exact. Ceea ce am aflat din discuţiile banditilor am declarat de îndată ce m-au salvat grănicerii care i-au pîndit în apă cu ajutorul măştilor împrumutate, cum am fost lămurit imediat, pe plajă, din tabăra scafandrilor angajaţi pentru ranfluarea* velierului „Fatina hanum". În orice caz, în ce priveşte misiunea spionilor, un lucru e cert : nici Mihuţ, ca să-i zicem aşa, şi nici Stavri sau Consuella n-au putut avea din capul locului vreun obiectiv legat de minereurile radioactive. Asta pentru simplul motiv că era imposibil să-i fie furate institutului de oceanografie secrete pe care încă nu le deţinea ; iar Stavri, care a avut înaintea mea (fără să sufle nici un cuvînt) dovada proprietăţilor radioactive ale fundului mării în anumite puncte, nu putea să ştie acest lucru anterior cercetărilor ce l-au dus la tăinuita lui descoperire. Transmiterea documentelor privitoare la minereurile radioactive a reprezentat pentru spioni o afacere întîmplătoare.

---

* **Ranfluare** — operaţia de ridicare la suprafaţă şi repunere în stare de plutire a unei nave scufundate (N.R.).

— Anchetarea lui Dario a confirmat raționamentele dumitale, aprobă Orza... Pox și Dario vinau secrete militare, așa cum ai aflat chiar din gura lor și cum va arăta comunicatul din presa de miine.

— Consuella, explicai eu in continuare, făcea legătura cu Stavri, cu care, in treacăt fie spus, intreținea și raporturi de altă natură.

Orza zimbi amuzat.

Prinzind tot mai mult curaj, explicai sigur de mine:

— Sarcinile de agent de legătură ale Consuellei se potriveau minunat cu profesia de cintăreață intr-un local public, profesie ce-i justifica contactul cu tot soiul de oameni. Prietenia pe care o simula față de tineretul de la institut o aducea destul de firesc in apropierea lui Stavri, cu care in felul acesta putea sta de vorbă fără a da de bănuit — lucru foarte important, intrucit geochimistul avea rolul transmiterii documentelor procurate de bandă cu ajutorul geamandurelor semănate de cercetătorii institutului in zona apelor litorale... Geamandurele astea, ingenioase căsuțe poștale, erau frecvent controlate de submarinul pitic, pe care l-am luat noaptea, din elicopter, drept o barcă cu motor.

— Frühauf, pilotul submersibilului, adormise legănat de valuri, preciză Orza. Motorul aeronavei l-a trezit abia cind aceasta era gata să amerizeze. Frühauf trebuia să se intilnească cu Stavri potrivit ultimului mesaj pe care geochimistul i-l transmisese în aceeași zi prin radio. Stavri întirziase. N-a prevăzut că grupul de cercetători se va întoarce la o oră atit de avansată.

— Eu nu cred că, după ce stabilea contactul cu banda de spioni de pe țărm, vehiculul lui Frühauf ajungea prea departe in mod independent, imi continuai ideile. Am citit de curind o revistă străină...

— ...care, imi scurtă expunerea locotenentul-major, publica un reportaj referitor la submersibilele pitice lansate sub apă de submarine gigante, ca niște torpile, și la intoarcere trase inăuntru, cu lanțuri, prin tubul pe unde au ieșit. Ai ghicit și de data asta. Documentele lui Stavri ajungeau pe un submarin de dimensiuni mari.

— Dar la destinație, cel puțin un document tot n-a ajuns, mă grăbii să ajung la sfirșit. Acela pe care Stavri l-a compus din proprie inițiativă in legătură cu radioactivitatea fundului mării. Exista probabil un antagonism intre interesele lui Reis, care supraveghea mișcările celeilalte bande, și interesele acesteia. De aceea, in ultimul moment, falsul mecanic a deschis geamandura cu pricina și a scos de aici un document la care rivnea cu ardoare. Lăsată pe valuri de mine și de Reis, care n-a avut vreme să-i inșurubeze la loc buloanele capacului incetul cu incetul, geamandura s-a umplut de apă și s-a scufundat, așa că micul submersibil n-a mai găsit-o la locul indicat prin radio.

— Dar dacă banda de spioni, voi Ștefan Orza să mă pună la încercare, comunica prin radio cu cei din afară, la ce mai foloseau geamandurele?

— Geamandurele, ca mijloc de comunicație, erau necesare pesemne pentru a transmite schițe, unele documente originale și chiar anumite obiecte.

Pornisem de la intenția să explic un singur fapt și lămurisem o intreagă situație.

— Cum interpretezi cele două mesaje ale Consuellei, pe care le-ai auzit la „Steaua de mare"? își continuă Orza chestionarul.

— Pentru primul mesaj, fuseseră născocite trei titluri atribuite

unor melodii indoneziene: „O păsărică mi-a ciripit povestea-ntreagă", „Vino, iubite", „Călători-vei peste mări". Asta insemna: „Avem informații complete intr-o anumită problemă. Pox și Dario (poate numai Pox) trebuie să se intilnească cu mine. E necesar ca cineva să plece la baza noastră din străinătate". Presupun că Stavri, după ce aminase o bucată de vreme comunicarea senzaționalei sale descoperiri, tot gîndindu-se cum să tragă mai multe foloase din ea, s-a hotărit, in sfirșit, s-o destăinuie stăpinilor săi de peste graniță și atunci a urmat povestea cu geamandura. Bănuind că documentul său n-a ajuns la destinație, preferind să nu se demaște față de organele puterii noastre de stat printr-o dispariție care ar fi vorbit de la sine, socotind că totuși intr-o asemenea imprejurare ar fi cazul să-și negocieze trădarea printr-un reprezentant pe care să-l cointereseze, Stavri a vrut să apeleze la serviciile unuia dintre complicii săi. Mesajul „Pe țărm, cind luna va răsări", pe care Consuella l-a transmis după moartea geochimistului, stabilea in mod concret intilnirea ei cu Pox și Dario, necesară acum din motive noi. De ce a făcut uz Consuella de microfonul localului ca să-și transmită mesajele? Cred că asta era metoda obișnuită ce-i fusese impusă. Ea nu trebuia să-l cunoască pe cel ce ținea legătura cu Pox și nu cunoștea in consecință locul unde acesta putea fi găsit, ca să nu aibă posibilitatea să-l denunțe. Întrucit cintăreața ignora vizuina celor ce operau pe teren, grupul lor ar fi fost salvat in cazul unei defecțiuni parțiale (să spunem arestarea izolată a Consuellei și a lui Stavri).

— Raționamentele dumitale sint juste și de data asta, spuse interlocutorul meu. Numai că măsurile de precauție ale organizatorilor bandei de spioni s-au arătat zadarnice. Omul care asculta neștiut mesajele rostite de Consuella la microfon ca să le transmită mai departe a fost și el arestat.

Rămăsese nelămurit poate un singur fapt dintre cele esențiale. Locotenentul-major imi anticipă gindul:

— Dar ce te-a făcut să crezi că geochimistul a descoperit inaintea dumitale minereul radioactiv?

— Intii faptul că a murit prezentind semnele unei grave intoxicații cu poloniu. Or in altă parte decit la institut n-a putut avea de-a face cu poloniu. Și in citeva ore acesta nici nu ucide și nici nu se depune in țesuturi. Pentru așa ceva ii trebuie un timp mai indelungat, chiar dacă n-a iradiat organismul omenesc din afara lui, ci a pătruns in acesta printr-un accident, respirat sub formă de pulbere, de pildă, lucru teoretic posibil intr-un laborator. O indicație in privința faptului că Stavri ar fi fost de mai multă vreme posesorul unor pietre radioactive ce i-au fost fatale: geochimistul își încuia o parte din colecția mineralogică în dulapul de oțel inoxidabil. Astfel putea s-o pună la adăpost de orice indiscreție (fie chiar și de indiscreția unor detectoare deoarece un strat mai gros de oțel inoxidabil absoarbe radiațiile în cea mai mare măsură). Eu il suspectam pe Stavri și pentru insistența cu care mi-a disputat dreptul de a explora fundul mării in costum de scafandru. Spera, cred, să ne impiedice cel puțin o vreme să cunoaștem natura exactă a rocilor din locul cu pricina.

— Dar cum ai reconstitui dumneata imprejurările morții sale?

— O, asta nu-i greu deloc după toate cite le-am aflat ulterior! Laboratorul lui Stavri nu era utilat pentru lucrări de radiochimie. Obișnuit cu riscurile, dornic să-și asigure in străinătate un cont cit mai mare furnizind cit mai multe informații asupra importanței bo-

găţiilor naturale descoperite chiar de el, Stavri a îndrăznit să întreprindă o serie de cercetări asupra minereurilor radioactive fără să dispună de obişnuitele mijloace de protecţie: costum pneumatic, dozimetre, bariere de plumb, respiratoare cu filtre pentru roca pulverizată etc. În mod neîndoielnic, Stavri nu numai că fusese iradiat din afară de elementele radioactive pe care le manipula, dar el le şi aspirase ori le înghiţise sub formă de pulbere. Nu ştiu cînd a început şi cît a durat intoxicarea lui, dar sînt sigur că, în noaptea ce a urmat ultimului nostru zbor comun cu elicopterul, spionul şi-a dat seama că nu mai are nici o scăpare şi, ca să-şi scurteze sentinţa, s-a sinucis strîngînd între măsele fiola cu acid cianhidric, care constituie, în mod obişnuit, ultima rezervă a oamenilor de această teapă.

— Bravo, tovarăşe, mă felicită călduros ofiţerul de securitate. Ai fi straşnic în meseria mea.

Eram de acord cu el fără nici o grijă că păcătuiesc împotriva modestiei. Am folosit chiar prilejul ca să mă laud puţin:

— Ceea ce m-a ajutat mai mult în această împrejurare este mirosul meu de copoi. Am în mine un nu ştiu ce care mă face să-mi dau seama de la distanţă ce-i poate fiecăruia pielea. De pildă dacă nu-l miroseam la timp, Reis mi-ar fi turtit capul, fără nici un regret.

— Dar, de fapt, ce te-a făcut să-l bănuieşti? mă întrebă Orza.

— Fireşte că au fost şi lucruri precise care mi-au stîrnit neîncrederea. Printre altele, nici un ofiţer de securitate nu şi-ar fi luat răspunderea să amestece un meteorolog în urmărirea unor spioni numai pentru că respectivului îi place să facă pe detectivul. Or, repet, flerul pe mine mă ajută chiar atunci cînd nu am cine ştie ce indicii. Aşa a fost şi cu Consuella. Am bănuit-o în mai multe împrejurări... Eram sigur că nu greşesc, dar...

În clipa aceea am auzit pe coridor glasul voios al lui Nesteruş şi un rîs plin, sonor şi plăcut... Ce dracu! — mă fulgeră o părere... Şi n-avui vreme nici măcar să-mi termin gîndul, cînd uşa se deschise, şi în prag o văzui pe Consuella agăţată de braţul prietenului meu, a cărui figură exprima numai fericire, atîta fericire!

Rămăsesem încremenit. Pesemne că arătam teribil de stupid, fiindcă deodată Consuella începu să rîdă şi mai tare, acompaniată de hohotele celor doi bărbaţi, pînă ce tot ea deveni serioasă şi-mi spuse:

— Iartă-mă, Andronic. Nu mi-o lua în nume de rău... Ce-ţi mai face piciorul? În noaptea aceea, în lipsă de ceva mai bun, ţi l-am bandajat cu o fîşie din furoul meu de voal.

Eram consternat.

Chipul locotenentului major îşi reluase expresia obişnuită, cînd acesta rosti liniştit:

— Sosirea acestei tinere perechi ne-a întrerupt explicaţiile. Cînd au venit dumnealor tocmai voiam să-ţi spun, tovarăşe Andronic, că în privinţa Consuellei Stavri n-ai ghicit întregul adevăr.

Încă o bombă pe care trebuia s-o înghit nemestecată! Cum de nu fusesem niciodată curios să-i ştiu tot numele. Toată lumea îi zicea Consuella; pe reclamele restaurantului „Steaua de mare" scria numai Consuella; ea se prezenta scurt: Consuella... Ne obişnuisem într-atît cu această simplificare, ce ţinea loc de pseudonim artistic, încît nimeni nu-şi pusese problema unei identităţi mai complete.

— Consuella Stavri, spunea Orza, nu este o trădătoare. Trădător a fost numai primul ei bărbat, Arhip Stavri, unealtă mai veche

a duşmanilor poporului nostru. După ce se măritase cu el foarte tînără, — în urma unor neînţelegeri. Consuelia l-a părăsit, fără să-i cunoască legăturile cu serviciile de spionaj ale ţărilor imperialiste. Totuşi, dat fiind faptul că legalmente rămăsese soţia lui Stavri, contînd pe gusturile sale cam costisitoare şi neglijînd să se informeze mai temeinic asupra ei, o anumită organizaţie străină, prin intermediul căreia imperialiştii încearcă să intervină în treburile interne ale statului nostru, i-a propus Consuellei, în timpul turneului pe care l-a făcut recent peste graniţă, să se înroleze în rîndurile agenţilor săi. Consuella are unele trăsături comune cu dumneata, tovarăşe Andronic. Printre ele, şi înclinarea către o existenţă mai aventuroasă. Această înclinare a determinat-o ca, în loc să refuze cu indignare, să se prefacă tentată de propunerea recrutorului de spioni, să ceară un răgaz de gîndire, în care a luat contact cu organele noastre de securitate, şi cu învoirea lor să dea un răspuns afirmativ. Prima misiune ce i-a fost încredinţată ca spioană o cunoaştem: legătura dintre omul pe care-l iubise cîndva, în adolescenţă, dar pe care acum îl dispreţuia pînă la sila cea mai adîncă, şi cîţiva agenţi răspîndiţi nu prea departe, pe teritoriul din imediata apropiere a litoralului. Din momentul în care Consuella a început să cînte la restaurantul „Steaua de mare", i-am putut fila pe toţi interceptîndu-le şi chiar transformîndu-le mesajele fără nici o dificultate. Nu ne-a fost prea greu nici să aflăm cifrul cunoscut în cadrul bandei numai de Stavri şi folosit de el atît în scrisorile închise într-o geamandură sau alta, cît şi în convorbirile radiofonice, cu ale căror lungimi de undă eram de asemenea la curent de multă vreme. Cele trei patru mesaje transmise de Pox şi Dario prin filiera Consuella — Arhip Stavri au fost interceptate cu ajutorul Consuellei şi modificate, iar apoi ascultate la radio ori verificate în geamandură aşa cum le-am prefăcut noi. Geochimistul le-a dat drumul mai departe fără nici o bănuială, cu ajutorul postului emiţător ascuns într-un mic şi comun perforator de hîrtie din sertarul mesei sale de lucru, emiţător descoperit, în lipsa lui Stavri, de Mihai Cosma, locotenent de securitate şi geolog ocazional. Banda ar fi fost de mult după gratii dacă n-aveam interesul ca, prin intermediul ei, să-i inducem în eroare pe cei ce aşteptau în străinătate roadele tristei sale activităţi. Arestarea precipitată a lui Pox şi Dario s-a produs atunci cînd Consuella, după încăierarea dumitale cu spionii, m-a încunoştinţat că ai fost răpit.

Ultimele explicaţii ale lui Orza mă făceau să înţeleg că meritele mele în legătură cu demascarea şi prinderea spionilor erau ca şi nule. Degeaba dădusem (cu unele excepţii) dovadă de perspicacitate. Degeaba îmi riscasem pielea. Securitatea ştia totul dinainte, nu-i scăpase nici o clipă din ochi pe agenţii duşmanului. Ca cetăţean asta trebuia să mă bucure. Nu eram totuşi prea încîntat. Mă simţeam chiar umilit. Apoi m-am scuturat brusc de sentimentele urîte care-şi făcuseră loc în sufletul meu şi-i pusei lui Orza o întrebare ce trebuia să-mi astîmpere curiozitatea în privinţa ultimului lucru care nu-mi era pe deplin lămurit:

— Ai arătat, tovarăşe locotenent-major, ce obiective avea banda Pox — Dario — Stavri. Dar Reis ce urmărea în ţara noastră?

— Despre Reis se cunosc în general destul de multe lucruri. Printre altele că s-a născut şi a trăit în Dobrogea o bună parte din viaţă. Aşa se explică faptul că ştia romîneşte atît de bine. După ce s-a expatriat (asta s-a întîmplat acum vreo zece ani) a devenit mer-

cenarul unui puternic cartel internațional și s-a specializat in furtul invențiilor și descoperirilor științifice. În acest scop s-a angajat probabil și la institutul dumneavoastră de oceanografie. După ce a revenit in țară, a nimerit in plin, dind peste mina cu declanșare ultrasonică, pe care imperialiștii, desigur, ar încerca s-o transforme in instrument de distrugere, apoi peste ceea ce n-a căutat și n-a visat: secretul minereurilor radioactive de la fundul apelor noastre teritoriale. Unui copoi cu experiența lui Reis n-a putut să-i scape faptul că pe terenul unde vina el își încercau puterile și alți simandicoși reprezentanți ai ramurii cinegetice, care-l pasiona la culme. La început i-a urmărit, le-a cotrobăit printre hirtii, le-a pus bețe in roate... Dar apoi și-a făcut socoteala că va ciștiga mai mult ajutindu-i. Consuella s-a ferit să-i informeze pe Pox și Dario asupra minei ultrasonice și asupra minereurilor radioactive. In cunoștință de cauză i-a pus Reis, pe care imprejurările l-au silit apoi să fugă, pare-se, fără nici un document. Deocamdată Reis ne-a scăpat. Trebuie să-și fi dat seama de un lucru ce l-a alarmat teribil dacă a renunțat să mai treacă pe acasă ca să-și ia insemnările cifrate, pe care i le-am găsit noi. Dar nici Reis nu ne va scăpa multă vreme. Sintem pe urmele lui, și mai toți spionii sfirșesc în ochiurile plasei prin care au sperat să se strecoare cu abilitate...

După ce Orza tăcu, păstrarăm citeva clipe o tăcere absolută. Consuella stătea in picioare rezemată de canatul ușii dinspre grădină și privea vag spre fotoliul in care continuam să mă tolănesc fără a-i acorda nici o atenție. Îmi salvase viața poate, dar in ochii mei nu se reabilitase. N-aveam pentru ea prea multă simpatie. Prea se credea in stare să ne joace pe toți cum ii place. Și pe urmă Nesteruș îmi era foarte drag. Ce-i trebuia lui această femeie ciudată și ușuratică!

— Tare nu mă suferi tu, Andronic! zise ea deodată pe un ton de glumă, in care se simțea ceva nefiresc.

— Iți sint recunoscător pentru tot ce ai făcut în ce mă privește, iar în legătură cu unele bănuieli nedrepte iți cer iertare replicai eu.

— Asta e un fel de a recunoaște că nu mă suferi, Andronic.

Îmi dădui la rîndul meu silința să intrebuințez același ton de glumă circumstanțială:

— Ți-am mai spus o dată Consuella... Față de tine am rezerve, fiindcă sint prudent.

— Asta înseamnă, folosi ea prilejul, că aș reprezenta pentru tine o primejdie?

Doamne ferește! Unde voia să ajungă această eroină de literatură senzațională?

Mă hotării ca, in interesul prietenului meu, să atac frontal:

— Nu de mine e vorba, ci de un prieten la care țin... Mă ingrijorează pentru Nesteruș ușurința cu care te porți.

— Pe ce te întemeiezi cind îmi aduci această învinuire? întrebă cu seriozitate femeia de la „Steaua de mare".

— Crezi că e nevoie să precizez? incepui eu enervat...

Dar culmea era că-mi venea destul de greu să precizez ceva... În fond, totuși, deși chestiunea se prezenta sub un aspect cam delicat, ce insemna sărutul dat lui Stavri in bătaia lunei. Una din două: ori il iubea, ori il detesta. Deși mă simțeam cam ridicol (la urma urmelor era bărbatul ei!), continuai fără a lăsa să mi se bănuiască ezitarea:

— Ție ți se pare firesc, de pildă, ca o femeie să asculte cu ochi de vițel căzut in extaz declarațiile de dragoste ale unui adorator, iar după un ceas să se sărute cu altul pentru care, cică, ar nutri doar cea mai profundă scirbă?

— Deci ai văzut-o și pe asta. Și nu i-ai spus nimic lui Nesteruș, care, ca de obicei, fiind cu capul printre stele, n-a văzut ce se petrece pe pămînt. Iată, așadar, că ești un cavaler ireproșabil, Andronic, spuse Consuella ironică.

Mă înfuriai de-a binelea:

— Crezi că din cavalerism am tăcut? Uite că te înșeli. L-am menajat pe Nesteruș... că in ce te privește...

— ...că in ce mă privește, profită ea de pauza făcută ca să respir mai adinc, mă consideri o femeie ușoară, demnă de tot disprețul.

Începuse să se deslușească și in glasul ei o nuanță de enervare. Dar aceasta cedă repede locul unui ton calm și hotărît.

— Știam mai de mult asta. Dar află că nici tu nu bănuiești intotdeauna adevărul ascuns de aparențe. Capitolul dragostei mele pentru Arhip Stavri l-am incheiat in așa fel, cu ani in urmă, incît nu mai era posibilă nici un fel de intoarcere. Cind m-ai surprins cu fostul meu soț pe faleză, acesta voia numai să intre, cu ajutorul meu, in legătură cu Pox și Dario. Doreai să știi de ce l-am sărutat? Pur și simplu fiindcă, temîndu-se că ne-ați recunoscut și simțindu-se cu musca pe căciulă, ca să vă inducă in eroare asupra motivelor intilnirii noastre, mi-a poruncit să-l imbrățișez. Mi s-a părut mai nimerit să nu-l contrazic și să mă integrez in rol... Răspunde-mi, Andronic, mă socotești pentru asta o femeie ușuratică?

— Hm... mormăi eu.

Îmi venea destul de greu să mă dau bătut, dar ce-aș fi putut zice?

*
* *

Cînd intr-o povestire plină de enigme, toate acestea au fost lămurite, — firește, cititorul așteaptă incheierea. Să nu-l dezamăgesc. Pe scurt deci: ce-a mai rămas de spus?

Formidabila mea descoperire de acum 15 ani (ce să mă mai laud!) a fost minereul cel mai bogat in elemente radioactive dintre toate minereurile cunoscute: 50 la sută uraniu, apoi ca produs de dezintegrare al acestuia, neobișnuit de mult poloniu, atit de mult, incit unii teoreticieni, cind au aflat, au zis: imposibil! Dar să nu polemizăm cu teoreticienii. Cert este că in locul unde Mihuț scufundase geamandura pusă pe valuri din elicopter, se află astăzi o mină submarină foarte productivă.

In ce-i privește pe Nesteruș și Consuella, s-au căsătorit și sint fericiți (intocmai așa cum se intimplă in cărțile al căror sfirșit nu vrea să-l contrarieze pe cititor). Nesteruș, și astăzi, după atita amar de vreme, pare tot atit de indrăgostit de femeia pe care a cunoscut-o la „Steaua de mare". Iar Consuella este acum o tovarășă de viață model. Ce-i drept spiritul ei aventuros o pune din cind în cind in cite o situație primejdioasă, care lui Nesteruș ii dă emoții tari ce-i intrețin sentimentele la o inaltă tensiune.

Dar despre alte aventuri ale mele și ale Consuellei (pentru că acum sîntem prieteni buni și ne ințelegem de minune) le promit cititorilor mei să vorbesc in cadrul altor povestiri.

(SFIRȘIT)

REZULTATELE PRIMEI ETAPE A CONCURSULUI ORGANIZAT DE CLUBUL GLUMEŢILOR

Intrucît mai mulţi participanţi au trimis toate rezolvările corecte, Comisia de premiere a atribuit premiile prin tragere la sorţi următorilor tovarăşi :

Premiul I : Un picup, tov. Popescu Dan din Bucureşti ;

Premiul II : Una trusă stilou plus creion automat, tov. Volovski Dorian din Bucureşti ;

Premiul III : Un aparat fotografic, tov. Bratu Ion din Pucioasa.

Au fost acordate, de asemenea, menţiuni constînd în abonamente la revista „Ştiinţă şi tehnică" sau la colecţia de „Povestiri ştiinţifico-fantastice" următorilor tovarăşi :

Alexe N. Dan din Bucureşti, Andrei Gheorghe din Bucureşti, Borşaru Mihai din Bucureşti, Dobrescu C. Alexandru din Bucureşti, Enulescu C. Alexandru din Bucureşti, Georgescu Dan din Predeal, Ioanoviciu Aurel din Timişoara şi Popescu Paul din Bucureşti.

Tovarăşii care au primit menţiune sînt rugaţi să comunice redacţiei la care din publicaţii doresc să fie abonaţi.

CLUBUL GLUMEŢILOR

Coperta-desen : MADELEINE BRAUN

CU 3 LEI
puteți cîștiga
2000 lei
LA
CISTIGA DOUA MII
LOZ IN PLIC
SERIA 195
LEI 3 PREȚUL UNUI LOZ
LEI 3 PREȚUL UNUI LOZ
EXTRAS DIN REGULAMENT
PLATA CÎȘTIGURILOR SE FACE PE LOC ȘI FĂRĂ NICI O REȚINERE
LOZ IN PLIC

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri Științifico-Fantastice

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyllu
progressivefan3
car_deva
coolio
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala!)

APARE DE TREI ORI PE LUNA - PREȚUL 1 LEU